

OK a.m.b.a.

Åhave Parkvej 11, 8260 Viby J.

Årsrapport 2018

Årsrapporten er fremlagt og godkendt
på selskabets repræsentantskabsmøde

den 2/4-2019

Dirigent

Indhold

Påtegninger	
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	
Selskabsoplysninger	5
Koncernoversigt	6
Hoved- og nøgletal for koncern og moderselskab	7
Beretning	9
Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december	
Resultatopgørelse	18
Balance	19
Pengestrømsopgørelse	22
Noter, herunder anvendt regnskabspraksis	23

Påtegninger

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018 for OK a.m.b.a.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og for koncernens og selskabets finansielle stilling.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Aarhus, den 21. marts 2019

Direktion:

Jørgen Wisborg
Administrerende direktør

Niels Ole Christensen
Direktør

Bestyrelse:

Flemming Rasmussen
Formand

Erik Larsen
Næstformand

Jens Friis

Poul Vester Pedersen

Torben B. Pedersen

Kræn Ostergaard Nielsen

Lasse Bolander

Iben Schmidt Helbirk

Henrik H. Andersen

Lars Fournais

Arne E. Hansen
Medarbejderrepræsentant

Carsten Jespersen
Medarbejderrepræsentant

Jens Jørgen Nielsen
Medarbejderrepræsentant

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til andelshaverne i OK a.m.b.a.

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for OK a.m.b.a. for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet, samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet" (herefter benævnt "regnskaberne"). Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav.

Ledelsens ansvar for regnskaberne

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde regnskaberne uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskaberne er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskaberne

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskaberne som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af regnskaberne.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskaberne, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskaberne eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskaberne, herunder noteoplysningerne, samt om regnskaberne afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

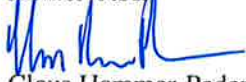
Vores konklusion om regnskaberne omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskaberne er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskaberne eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med regnskaberne og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aarhus, den 21. marts 2019
ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 29

Claus Hammer-Pedersen
statsaut. revisor
mne21334

Lis Andersen
statsaut. revisor
mne10892

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger

OK a.m.b.a.
Åhave Parkvej 11
8260 Viby J
Telefon: 89 32 22 11

Hjemmeside: www.ok.dk
E-mail: ok@ok.dk

CVR-nr.: 39 17 04 18
Hjemsted: Viby J

Bestyrelse

Flemming Rasmussen, formand
Erik Larsen, næstformand
Jens Friis
Poul Vester Pedersen
Torben B. Pedersen
Kræn Østergaard Nielsen
Lasse Bolander
Iben Schmidt Helbirk
Henrik H. Andersen
Lars Fournais
Arne E. Hansen, medarbejderrepræsentant
Carsten Jespersen, medarbejderrepræsentant
Jens Jørgen Nielsen, medarbejderrepræsentant

Direktion

Jørgen Wisborg, adm. direktør
Niels Ole Christensen, direktør

Revision

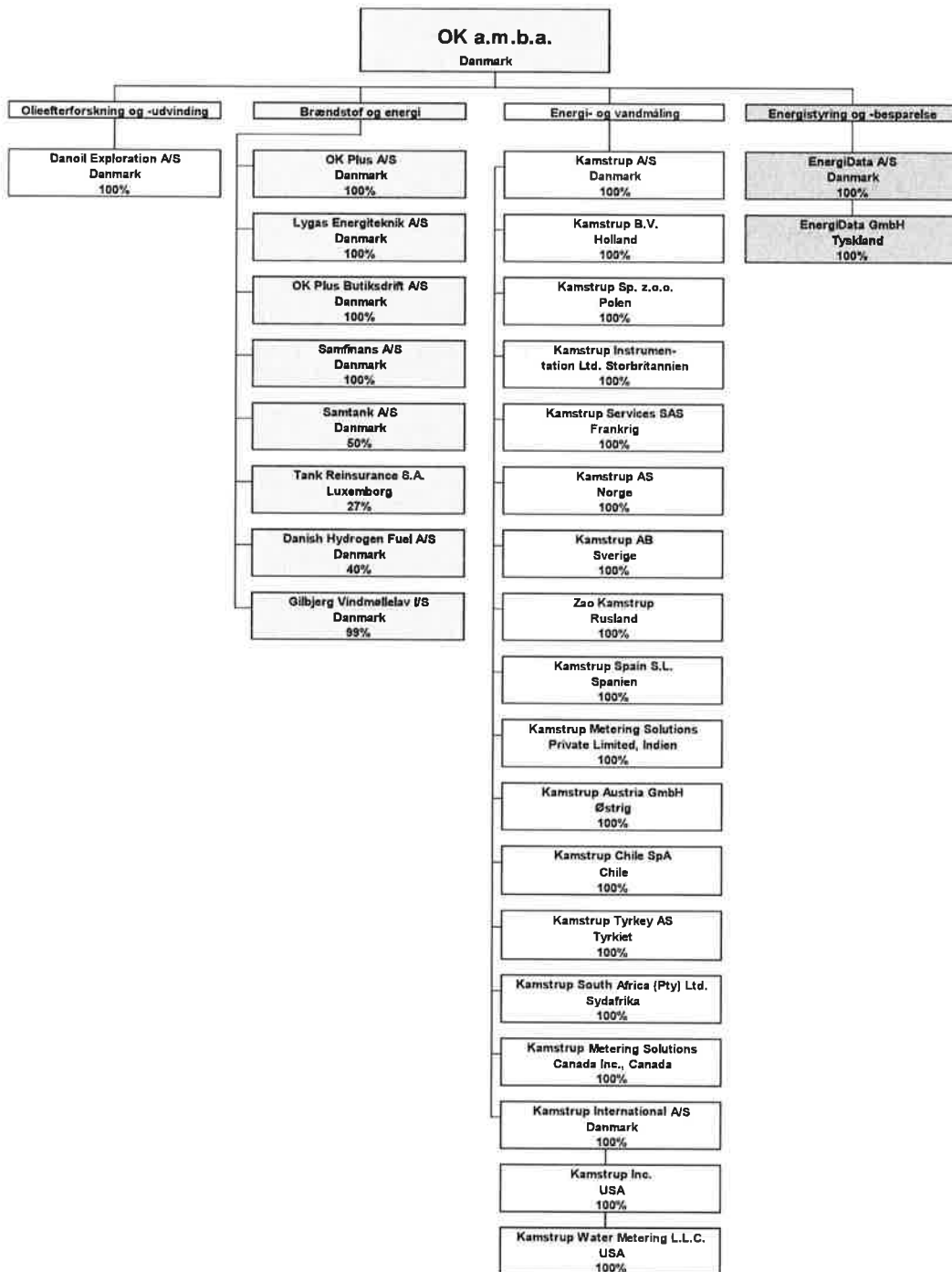
Ernst & Young
Godkendt Revisionspartnerselskab
Værkmestergade 25
Postboks 330
8100 Aarhus

Repræsentantskabsmøde

Repræsentantskabsmøde afholdes den 2. april 2019

Ledelsesberetning

Koncernoversigt

Ledelsesberetning

Hoved- og nøgletal for koncern og moderselskab

Koncernen

mio. kr.	2018	2017	2016	2015	2014
Hovedtal					
Nettoomsætning	9.716	8.248	6.947	7.321	8.457
Resultat af primær drift	533	539	391	249	326
Resultat af finansielle poster	-12	-6	-16	-19	-12
Resultat før skat	517	537	380	237	318
Skat af ordinært resultat	-112	-114	-85	-60	-71
Årets resultat	405	422	295	177	247
Balance					
Anlægsaktiver	2.064	1.851	1.607	1.427	1.293
Omsætningsaktiver	3.430	2.997	2.598	2.080	2.202
Aktiver i alt	5.494	4.848	4.205	3.507	3.495
Andelskapital	547	516	449	385	318
Egenkapital	2.882	2.578	2.233	2.001	1.900
Hensatte forpligtelser	320	204	94	81	78
Langfristede gældsforpligtelser	63	84	96	112	302
Kortfristede gældsforpligtelser	2.229	1.982	1.781	1.313	1.215
Pengestrøm					
Pengestrøm fra driften	312	564	128	610	481
Pengestrøm til investering, netto	-528	-465	-405	-323	-185
Heraf til investering i materielle anlægsaktiver	-337	-348	-347	-247	-175
Pengestrøm fra finansiering	186	-48	244	-267	-288
Pengestrøm i alt	-30	51	-32	20	8
Nøgletal					
Overskudsgrad	5,5	6,5	5,6	3,4	3,9
Afkastningsgrad	10,6	12,3	10,5	7,4	9,5
Bruttomargin	20,0	22,4	22,6	19,6	16,7
Likviditetsgrad	1,54	1,51	1,46	1,58	1,81
Egenkapitalandel (soliditet)	52,5	53,2	53,1	57,0	54,4
Egenkapitalforrentning	14,8	17,6	13,9	9,1	13,5
Personale					
Gennemsnitligt antal ansatte	1.912	1.669	1.482	1.411	1.323
Antal ansatte ultimo året	2.010	1.735	1.588	1.472	1.347

Nøgletallene er beregnet efter definitioner og begreber omtalt under anvendt regnskabspraksis.

Ledelsesberetning

Hoved- og nøgletal for koncern og moderselskab

Moderselskabet

mio. kr.	2018	2017	2016	2015	2014
Hovedtal					
Nettoomsætning	7.149	5.987	5.073	5.627	6.894
Resultat af primær drift	275	227	253	108	71
Resultat af finansielle poster	-3	9	-14	-9	-10
Resultat før skat	466	472	343	202	262
Skat af ordinært resultat	-61	-50	-48	-25	-15
Årets resultat	405	422	295	177	247
Balance					
Anlægsaktiver	1.929	1.664	1.369	1.369	1.342
Omsætningsaktiver	2.838	2.520	2.379	1.672	1.820
Aktiver i alt	4.767	4.184	3.748	3.041	3.162
Andelskapital	547	516	449	385	318
Egenkapital	2.882	2.578	2.233	2.001	1.900
Hensatte forpligtelser	23	16	14	12	13
Langfristede gældsforpligtelser	22	28	34	45	226
Kortfristede gældsforpligtelser	1.840	1.562	1.467	983	1.023
Pengestrøm					
Pengestrøm fra driften	-79	250	-243	288	226
Pengestrøm til investering, netto	-171	-161	-7	-17	62
Heraf til investering i materielle anlægsaktiver	-158	-148	-106	-133	-71
Pengestrøm fra finansiering	201	-43	250	-259	-301
Pengestrøm i alt	-49	46	0	12	-13
Nøgletal					
Salgskvantum 1000 m ³ /t	1.465	1.433	1.373	1.311	1.265
Overskudsgrad	3,8	3,8	5,0	1,9	1,0
Afkastningsgrad	6,2	5,8	7,6	3,5	2,2
Bruttomargin	15,3	16,6	19,5	14,5	11,1
Likviditetsgrad	1,29	1,61	1,63	1,70	1,78
Egenkapitalandel (soliditet)	60,5	61,6	59,6	65,8	60,1
Egenkapitalforrentning	14,8	17,6	13,9	9,1	13,5
Personale					
Gennemsnitligt antal ansatte	412	396	392	380	374
Antal ansatte ultimo året	420	403	400	379	375

Nøgletallene er beregnet efter definitioner og begreber omtalt under anvendt regnskabspraksis.

Ledelsesberetning

Beretning

OK koncernen

OK koncernen består af det andelsejede moderselskab OK a.m.b.a. samt en række helejede og delejede datterselskaber og associerede selskaber.

Ejerforhold

OK er et andelsselskab, der er ejet af 11.500 kunder. Ejerne vælger selskabets bestyrelse og repræsentantskab i en demokratisk struktur. Udlodning af overskud til medejerkredsen er baseret på medlemsomsætning.

Moderselskabet

OK a.m.b.a. opererer inden for følgende områder: Salg af brændstof og bilvask fra tankstationer. Salg af brændstof, olie, el, smøremidler og naturgas til private og virksomheder. Desuden dimensionerer, leverer og installerer OK oliefyr og varmepumper samt yder energiteknisk service. OK tilbyder også forsikringsydelser og mobiltelefoni.

Datterselskaber og associerede selskaber

Kamstrup A/S er blandt verdens førende leverandører af løsninger til måling og styring af energi- og vandforbrug. Intelligente aflæsningssystemer med muligheder for dataanalyse fra Kamstrup bidrager løbende til ny, mere intelligent og omkostningseffektiv måling og håndtering af energi- og vandforsyning verden over.

Danoil Exploration A/S deltager i olie- og gasefterforskning og produktion, primært i den danske del af Nordsøen, hvor selskabet har andele i licenserne 7/89 Syd Arne, Solsort Unit, 5/16 Brain, 16/16 Nattergal samt 12/06 Robin Hood med fundene Broder Tuck og Lille John. Desuden har Danoil en andel i den tyske licens NE3-0002-01.

EnergiData A/S udvikler og forhandler energiløsninger til overvågning af energiforbruget og iværksættelse af energibesparende foranstaltninger i bygninger og bygningskomplekser, fx indkøbscentre, offentlige ejendomme, undervisningsinstitutioner og boligforeninger.

Lygas Energiteknik A/S er specialist i energiservice og tilbyder landsdækkende serviceløsninger inden for energi. Lygas, som er uvildig servicepartner med serviceabonnenter fordelt over hele landet, er især en stærk spiller inden for naturgasfyr.

OK Plus A/S fungerer som kædekontor for OK Plus-butikkerne, der ligger i tilknytning til OK-tankstationer rundt om i landet.

OK Plus Butiksdrift A/S driver OK Plus-butikker i koncernens eget regi.

Samfinans A/S yder anlægsfinansiering til forhandlere tilknyttet OK.

Samtank A/S (50 % ejet) varetager oplagring af brændstof for aktionærerne.

Tank Reinsurance (27 % ejet) varetager forsikringskader i relation til fyringsoliekunder.

Ledelsesberetning

Beretning

Danish Hydrogen Fuel A/S (40 % ejet) varetager drift af brintstationer i Danmark.

Gilbjerg Vindmøllelav I/S (99 % ejet) varetager drift af vindmølle.

Udvikling i koncernens aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat

Koncernresultatet blev et overskud på 517 mio. kr. før skat, hvilket anses for meget tilfredsstillende. Resultatet bunder i øget vækst på næsten alle forretningsområder og udmønter sig i en udlodning til OK's medejere på niveau med de seneste to år og er dermed blandt de største udlodninger i selskabets historie.

Udviklingen på koncernens hovedområder

OK a.m.b.a.: Brændstof og energi

OK har øget volumenomsætningen i 2018. Dette er sket gennem en styrket udvikling i salget af brændstof fra tankstationer og til transport samt en fortsat solid tilstedeværelse inden for boligopvarmning. Digitalisering og optimering af kundeoplevelsen har været en medvirkende faktor i den positive udvikling, som i øvrigt baserer sig på effektiv drift af det etablerede distributions- og salgsnet.

Kamstrup A/S: Intelligent energi- og vandmåling

Kamstrup har i 2018 haft vækst, hvilket blandt andet skyldes en betydelig vækst i vandmålerforretningen og implementeringen af store elmålerprojekter i Danmark og Norge. Forretningsområdet for fjernvarmemåling har vist en pæn vækst.

Danoil Exploration A/S: Olieeftersforskning og -produktion

Produktionen på Syd Arne feltet blev mindre end forventet på grund af produktionstilbagegang i enkelte brønde samt forsinkelser i programmet for vedligehold af andre. En revurdering af oliereserver i Syd Arne feltet medfører en nedskrivning af feltets værdi.

EnergiData A/S: Energistyring og -besparelse

Aktiviteterne i selskabet har resulteret i en vækst inden for energistyring og energibesparelser. På det danske marked er en større energiovervågningsaftale inden for detailhandel påbegyndt. Tilstedeværelsen på det tyske marked fortsætter, og investeringer i dette marked påvirker 2018 i negativ retning.

Ledelsesberetning

Beretning

Lygas Energiteknik A/S

OK a.m.b.a. har pr. 1. september styrket sine aktiviteter på serviceområdet for naturgas ved opkøbet af energiservice-virksomheden Lygas Energiteknik A/S. Lygas har i en årrække og således også i 2018 været i en positiv udvikling og haft vækst på flere forretningsområder, herunder især på gasservice.

Valuta- og konjunkturudvikling

Olieprisen på verdensmarkedet var i 2018 jævnt stigende frem til oktober, hvor den faldt brat. En jævnt stigende dollarkurs var med til at reducere faldet i danske priser. De udefrakommende påvirkninger i form af valutakurs- og konjunkturudsving har samlet set ingen nævneværdige påvirkninger på resultatet.

Balance og soliditet

Koncernens balance er steget på grund af et øget aktivitetsniveau. På trods af en øget egenkapital, så er soliditeten faldet til 52,5 % i 2018 mod 53,2 % i 2017.

Rente- og valutakursudvikling

Den vedvarende lave rente i 2018 har fastholdt koncernens finansieringsomkostninger på et lavt niveau. Stigningen i dollarkursen har givet en mindre valutakursgevinst.

Forventninger til 2019

For 2019 forventes et lavere koncernresultat end i 2018. Dette skyldes hovedsageligt, at det forgangne år i Kamstrup var præget af, at der blev leveret på meget store ordrer, og at denne aktivitet vil aftage i 2019. Selskabet bygger nu op til fremtiden i form af nye, store investeringer, herunder fx på vandmåler-delen. Der forventes fortsat lønsom drift af moderselskabets forretningsområder, mens efterforskningsaktiviteter i Danoil bliver på et lavere niveau end sidste år.

Udvikling i moderselskabets aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat

Resultatet af den primære drift i moderselskabet OK a.m.b.a. blev et overskud på 275 mio. kr. OK har formået at styrke sin position i et marked, der er præget af hård konkurrence.

Bilistmarkedet

Brændstof

Aldrig har der været så mange biler på vejene. Danskerne har behov for stadig større mobilitet, og det afspejler sig i salget af brændstof fra OK's tankstationer. OK øgede sin volumen marginalt i et svagt faldende marked. OK har i 2018 etableret fire nye tankstationer, fastholdt sin konkurrencekraft og øget sin volumen trods en stærk priskonkurrence. Samtidig har OK opretholdt investeringer i digitale platforme, herunder en yderligere videreudvikling af OK's

Ledelsesberetning

Beretning

betalings-app, som er blevet udstyret med flere betalingsmuligheder. Antallet af brugere og transaktioner stiger støt, og i foråret 2018 vandt appen guld ved Danish Digital Awards i kategorien "Innovation – Established Brands".

Appen er desuden blevet anerkendt uden for landets grænser med en tysk designpris. Den vil blive udstyret med flere funktioner med tiden, og der venter store nyheder i løbet af 2019.

Højoktansproduktet oktan 100 blev lanceret på 41 udvalgte tankstationer i Storkøbenhavn og Nordsjælland i juni 2018. Testperioden viste, at produktet dækker et behov hos kunderne, og det forventes, at oktan 100 bliver et godt aktiv for OK. Oktan 100 vil blive udrullet til tankstationer i hele landet i løbet af 2019.

Bilvask

Salget af bilvask oversteg igen forventningerne, og nyetableringerne af vaskehaller slog rekord i 2018. Ikke færre end 15 nyetablerede, svanemærkede vaskehaller blev det til, og antallet af vaskehaller i OK-kæden lå på 155 ved årets udgang. Langt størstedelen af de nyetablerede vaskehaller er forsynet med solcelleanlæg, der leverer en del af strømmen til anlæggets drift. Udbygningen af OK's miljøvenlige vaskehalskoncept forventes at fortsætte med uformindsket fart i 2019.

Abonnementsprodukter

På mobiltelefoni har vi oplevet fremgang i antallet af mobilkunder. OK's arbejde med at udvikle nye og kundevenlige produkter bærer frugt, og i en større gennemgang af mobilabonnementer i Forbrugerrådet blev et af OK Mobils produkter kåret som 'Bedst i Test'.

På forsikringsområdet har OK haft en pæn vækst i antallet af kunder, og samarbejdet mellem OK og forsikringspartneren har styrket forretningsområdet yderligere i 2018.

Transport, landbrug og industri

OK's kæde af Truck Diesel-stationer er fortsat i vækst, og kæden er udbygget med to stationer i 2018. Behovet hos kunderne i transportsektoren er imødekommet ved at holde fast i en skræddersyet kundeservice og øget fokus på innovative løsninger, der gør kundeoplevelsen så friktionsfri og sikker som muligt. Her kan nævnes SMS-tankninger samt det mobile tankkort, som er en professionel betalingsapp til erhvervs-kunder.

En fortsat udvidelse af samarbejdet med en række større kunder på transport- og landbrugsområdet samt offentlige kunder, har bidraget til en positiv udvikling på transportområdet.

Ledelsesberetning

Beretning

Salget af smøremidler slog atter rekord i 2018. Specielt en målrettet indsats inden for marine, metal- og industrisegmenterne har bidraget til en pæn vækst.

OK oplever fortsat en positiv udvikling i salget af varmepumper til erhvervs kunder, herunder til detailhandelen.

Boligopvarmning

OK har fastholdt sin position som en af landets førende leverandører af varmepumpeløsninger til private. OK's varmepumpekoncepter har haft vækst, og OK Nærvarme, hvor man abonnerer på sin varmepumpe, har vist sig at dække et behov hos mange danskere.

Markedet for salg af fyringsolie til private har generelt været faldende de senere år, og der bliver stadig længere mellem de oliefyrsopvarmede boliger. OK ønsker dog fortsat at servicere dette markedssegment og har i 2018 øget sin markedsandel.

El til boliger

Der har været en betydelig tilgang af elkunder i 2018. Forretningsområdet gik i løbet af året ind i et partnerprogram i detailhandelen, ligesom det er tilfældet for flere andre produkter i OK, således elkunder kan opnå bonus på dagligvarer.

Der er fortsat optimeringspotentiale i forhold til interne processer, og der investeres væsentligt i forretningsområdet for at styrke markedspositionen, herunder i en ny digital kundeløsning.

Udvikling i datterselskaber og associerede selskaber

Kamstrup A/S

Kamstrup har i 2018 igen øget sine globale markedsandele. På trods af fortsat skærpet konkurrence voksede omsætningen i 2018 til 2,4 mia. kr.

Væksten bunder hovedsageligt i store projektleverancer, herunder udrulning og implementering af store elmålerprojekter i Storkøbenhavn og i Norge.

Fortsat fokus på produktudvikling har ført til en række succesfulde produktlanceringer i de seneste år. Produkternes forbedrede funktionalitet er fortsat en vigtig faktor i forhold til en forstærket konkurrenceevne i Kamstrup. Løbende investeringer i fabriksautomatisering samt en række forbedringer gennem LEAN-aktiviteter har yderligere bidraget positivt til konkurrencekraften og til et højt, konsistent kvalitetsniveau. Der er foretaget store investeringer i 2018 i såvel produktionsautomatisering, øget produktionskapacitet og udvikling af nye produkter. Der er i 2018 etableret nye selskaber i Canada og Italien.

Ledelsesberetning

Beretning

En forstærket indsats på produktudvikling, markedsføring og salg har som ventet øget kapacitetsomkostningerne i 2018, og denne indsats skærpes yderligere i 2019 og forventes at føre til fortsat stigende markedsandele.

Årets resultat ligger på det forventede niveau og baserer sig i særdeleshed på, at store projekter er realiseret. I 2019 vil fokus være på at bygge op til fremtiden i form af et højt investeringsniveau i både produktionsapparat, udviklingsaktiviteter og i nye markeder.

Årets resultat er 235 mio. kr.

Danoil Exploration A/S

Produktionen på Syd Arne var i 2018 på cirka 3,6 mio. tønder råolie og 136 millioner kubikmeter gas mod 4,9 mio. tønder råolie og 234 mio. kubikmeter gas i 2017. Især en produktionstilbagegang i enkelte brønde og forsinkelser af vedligeholdelsesprojekter på andre brønde lagde en dæmper på produktionen, som derfor har været skuffende i forhold til forventningerne. Dertil skal lægges, at licenserne 9/95 og 4/98 indeholdende Xana-fundet er tilbageleveret.

Der er foretaget en revurdering af oliereserver i Syd Arne feltet, da forventningerne til produktionen i resten af feltets levetid er reduceret. På den baggrund er værdien af feltet blevet nedskrevet med 30,0 mio. kr. efter skat.

Der har fortsat været efterforskningsaktiviteter i øvrige licenser, herunder fremdrift i projektudviklingen af licensen Robin Hood.

Efterforskningsaktiviteterne i selskabet fortsætter som i 2018 på et relativt lavt niveau.

Årets resultat er -33,6 mio. kr.

EnergiData A/S

Selskabet oplevede i 2018 vækst på det danske marked. Væksten er primært båret af introduktion af MinEnergi 2.0 til nye kunder og fortsat succes med at konvertere eksisterende kunder fra MinEnergi 1.0 til MinEnergi 2.0.

EnergiData tog hul på en større serviceaftale om overvågning af energiforbruget i mange dagligvarebutikker landet over. De indledende resultater er lovende i forhold til at generere betydelige energibesparelser.

Der investeres fortsat i selskabets tyske tilstedeværelse og i bearbejdningen af potentielle kundeemner i Tyskland.

Årets resultat er -1,2 mio. kr.

Ledelsesberetning

Beretning

Lygas Energiteknik A/S

Markedet for service af naturgasfyr er betydeligt. Der er i disse år opbrud i markedet for naturgas, og det har servicevirksomheden Lygas, der i en årrække har været en af markedets stærke spillere, gode muligheder for at drage nytte af. Lygas, som i 2018 stod over for et naturligt generationsskifte i ejerkredsen, blev i september opkøbt med et klart mål om at styrke koncernen på den energitekniske servicedel, herunder især service af naturgasfyr. Det nye datterselskab vil desuden styrke OK inden for service af oliefyr og varmepumper.

Selskabet har i 2018 haft en pæn vækst, og forventningen er fortsat vækst i 2019, hvor fokus vil være på at skabe grobund for yderligere udvikling af omsætning og synergi med OK.

På grund af OK's overtagelse tilpasses Lygas' regnskabsår kalenderåret, og derfor indgår kun perioden fra overtagelsesdatoen 1. september til 31. december 2018 i koncernregnskabet.

OK's andel af årets resultat (4 måneder) er -2,1 mio. kr.

OK Plus A/S

OK Plus har i 2018 fortsat arbejdet med konceptudvikling med fokus på butiksudtryk, varepræsentation og sortiment, særligt på "to go"-kategorierne. Der er blandt andet blevet implementeret nyt kaffekoncept i 57 butikker, udrulning af nye ovne til "food-to-go" samt fortsat implementering af digitale menuboards.

Årets resultat er 1,2 mio. kr.

OK Plus Butiksdrift A/S

Årets resultat er -1,6 mio. kr.

Samfinans A/S

Årets resultat er 1,5 mio. kr.

Samtank A/S

OK's andel af årets resultat er -4,3 mio. kr.

Tank Reinsurance S.A.

OK's andel af årets resultat er -0,1 mio. kr.

Danish Hydrogen Fuel A/S

OK's andel af årets resultat er 0 mio. kr.

Ledelsesberetning

Beretning

Gilbjerg Vindmøllelav I/S

OK's andel af årets resultat er 1,2 mio. kr.

OK's redegørelse for samfundsansvar, jf. årsregnskabslovens § 99 a

Den lovpligtige redegørelse for OK's forvaltning af sit ansvar som virksomhed i forhold til mennesker og miljø findes på:

http://ipaper.ipapercms.dk/OK/Regnskab/csr_rapport_2018/

Redegørelse for den kønsmæssige sammensætning af selskabets ledelse findes i ansvarlighedsrapporten.

Betaling til myndigheder

Koncernen deltager i aktiviteter inden for efterforskning, udvikling og udvinding af olie- og naturgasforekomster. Koncernen har i regnskabsperioden ikke haft betalinger vedrørende disse aktiviteter til myndighederne overstigende 750 tkr.

Særlige risici

Markedsrisiko

Koncernen er eksponeret overfor prisdannelsen på olie og el. Der henvises endvidere til note 21 i denne årsrapport.

Kreditrisiko

Der ydes betydelige kreditter til koncernens kunder, hovedsagligt i form af varekreditter. Det er selskabets politik løbende at kreditvurdere kunderne.

Kreditrisikoen nedbringes endvidere gennem kreditforsikring af større kundekreditter.

Renterisiko

Koncernen er hovedsagligt finansieret med banklån med kort rente og er derved eksponeret overfor udsving i renten. Det er koncernens politik løbende at vurdere en delvis afdækning af renterisikoen.

Valutarisiko

Koncernen er eksponeret overfor valutarisici fra primært USD, GBP, NOK og SEK. Der henvises endvidere til note 21 i denne årsrapport.

Ledelsesberetning

Beretning

Miljørisiko

Koncernen opbevarer og håndterer store mængder af flydende brændstoffer og er derfor eksponeret for risiko for oliespild. Dette imødegås gennem fastlæggelse af sikkerhedsprocedurer og uddannelsesprogrammer for de medarbejdere, som håndterer brændstofferne. Derudover afdækker koncernen risikoen gennem forsikringsprogrammer.

Vidensressourcer

I forhold til koncernens forretningsgrundlag er det afgørende, at koncernen kan rekruttere og fastholde medarbejdere med et højt uddannelsesniveau, såvel som medarbejdere med faglig og teknologisk indsigt i koncernen forskellige forretningsområder. Koncernen fører en attraktiv personalepolitik og har ikke problemer med at tiltrække veluddannede og kompetente medarbejdere.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Resultatopgørelse

tkr.	Note	Koncern		Moderselskab	
		2018	2017	2018	2017
Varesalg inklusive energifgifter, tariffer og moms		19.261.288	17.663.167	16.660.069	15.237.113
Energifgifter, tariffer og moms		-9.545.066	-9.414.910	-9.510.928	-9.250.567
Nettoomsætning	1	9.716.222	8.248.257	7.149.141	5.986.546
Vareforbrug og produktionsomkostninger	2	-7.773.950	-6.397.877	-6.056.437	-4.994.328
Bruttoresultat		1.942.272	1.850.380	1.092.704	992.218
Salgsomkostninger	2	-1.117.327	-1.045.237	-660.033	-619.974
Administrationsomkostninger	2,3	-294.615	-271.974	-158.323	-146.176
Andre driftsindtægter		3.146	6.182	551	1.306
Resultat af primær drift		533.476	539.351	274.899	227.374
Resultat efter skat i datterselskaber	4	0	0	198.779	233.068
Resultat efter skat i associerede selskaber	5	-4.415	3.545	-4.415	3.489
Indtægter af værdipapirer	6	1.400	1.424	0	0
Finansielle indtægter	6	46.909	27.658	45.584	27.348
Finansielle omkostninger	7	-60.434	-35.137	-48.581	-18.445
Resultat før skat		516.936	536.841	466.266	472.834
Skat af ordinært resultat	8	-111.701	-114.355	-61.033	-50.353
Årets resultat		405.235	422.486	405.233	422.481

Koncernens resultat fordeler sig således:

tkr.		2018	2017
Andelshavere i OK a.m.b.a.		405.233	422.481
Minoritetsaktionærer		2	5
Årets resultat for koncernen		405.235	422.486

Forslag til resultatdisponering

tkr.		2018	2017
Forrentning af andelskapitalen		5.468	5.162
Udbytte		108.000	108.000
Udstedelse af fondsandelsbeviser		36.000	36.000
Henlæggelse til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		194.364	236.557
Overført resultat		61.401	36.762
		405.233	422.481

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Balance

tkr.	Note	Koncern		Moderselskab	
		2018	2017	2018	2017
AKTIVER					
Anlægsaktiver					
Immaterielle anlægsaktiver	9				
Færdiggjorte udviklingsprojekter		141.008	89.925	0	0
Udviklingsprojekter under udførelse		118.236	86.142	0	0
Goodwill		49.282	11.612	7.765	11.612
Software		51.288	37.342	35.074	23.438
Licenser i olieudvinding		1.395	1.550	0	0
Immaterielle anlægsaktiver i alt		361.209	226.571	42.839	35.050
Materielle anlægsaktiver	10				
Grunde og bygninger		715.603	685.920	464.675	446.138
Tekniske anlæg og maskiner		449.450	331.500	207.138	201.862
Driftsmateriel og inventar		211.528	166.337	177.859	131.941
Investeringer, olieudvinding		133.998	180.955	0	0
Igangværende investeringer / forudbetalinger		145.227	185.141	5.566	10.867
Materielle anlægsaktiver i alt		1.655.806	1.549.853	855.238	790.808
Finansielle anlægsaktiver					
Kapitalandele i datterselskaber	4	0	0	1.006.929	807.136
Kapitalandele i associerede selskaber	5	20.299	27.819	20.299	27.819
Andre tilgodehavender	11	5.509	22.669	3.384	3.351
Andre værdipapirer	12	21.309	24.677	93	93
Finansielle anlægsaktiver i alt		47.117	75.165	1.030.705	838.399
Anlægsaktiver i alt		2.064.132	1.851.589	1.928.782	1.664.257
Omsætningsaktiver					
Udskudt skatteaktiv	17	11.045	11.000	0	0
Varebeholdninger					
Råvarer og hjælpematerialer		181.832	164.076	0	0
Varer under fremstilling		12.969	7.905	0	0
Fremstillede færdigvarer og handelsvarer		580.613	466.565	450.513	422.475
Varebeholdninger i alt		775.414	638.546	450.513	422.475
Tilgodehavender					
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		2.226.901	1.786.718	1.827.337	1.421.774
Igangværende arbejder for fremmed regning	13	158.967	203.826	12.784	4.710
Tilgodehavende hos datterselskaber		0	0	373.613	361.371
Andre tilgodehavender	22	117.695	182.727	83.408	165.894
Tilgodehavende selskabsskat	14	77.238	80.182	75.338	77.693
Periodeafgrænsningsposter	15	6.597	7.736	5.592	6.651
Tilgodehavender i alt		2.587.398	2.261.189	2.378.072	2.038.093
Likvide beholdninger		56.156	85.926	9.874	58.702
Omsætningsaktiver i alt		3.430.013	2.996.661	2.838.459	2.519.270
AKTIVER I ALT		5.494.145	4.848.250	4.767.241	4.183.527

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Balance

tkr.	Note	Koncern		Moderselskab	
		2018	2017	2018	2017
PASSIVER					
Egenkapital					
Andelskapital		546.786	516.165	546.786	516.165
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		0	0	634.928	540.544
Reservefond		2.178.391	1.918.043	1.541.231	1.374.423
Hedging reserve		7.711	-5.303	9.943	-2.227
Foreslået forrentning, udbytte og udstedelse af fondsandele		149.468	149.162	149.468	149.162
Minoritetsinteresser		122	127	0	0
Egenkapital i alt		2.882.478	2.578.194	2.882.356	2.578.067
Hensatte forpligtelser					
Udskudt skat	16	191.574	141.994	16.220	10.845
Andre hensatte forpligtelser	17	128.031	61.564	6.930	5.267
Hensatte forpligtelser i alt		319.605	203.558	23.150	16.112
Gældsforpligtelser					
Langfristede gældsforpligtelser					
Realkreditinstitutter	18	63.317	84.225	21.747	27.612
Langfristede gældsforpligtelser i alt		63.317	84.225	21.747	27.612
Kortfristede gældsforpligtelser					
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	18	8.442	10.350	3.610	4.876
Kreditinstitutter		706.836	380.172	706.669	379.919
Igangværende arbejder for fremmed regning	13	32.215	36.651	2.694	0
Forudbetalinger fra kunder		95.632	109.656	80.830	91.217
Leverandørgæld		430.645	495.849	239.517	294.146
Gæld til datterselskaber		0	0	12.353	25.145
Gæld til associerede selskaber		1.988	2.046	1.988	2.046
Offentlige afgifter		493.725	430.318	493.725	430.318
Skyldig selskabsskat	14	3.828	278	0	0
Anden gæld	22	442.930	501.212	287.763	320.030
Periodeafgrænsningsposter		12.504	15.741	10.839	14.039
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		2.228.745	1.982.273	1.839.988	1.561.736
Gældsforpligtelser i alt		2.292.062	2.066.498	1.861.735	1.589.348
PASSIVER I ALT		5.494.145	4.848.250	4.767.241	4.183.527
Finansielle risici	21				
Finansielle instrumenter	22				
Regnskabsmæssig sikring	23				
Kontraktlige forpligtelser, eventualposter og sikkerhedsstillelser	24				
Nærtstående parter	25				
Anvendt regnskabspraksis	26				

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Egenkapitalopgørelse

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Andelskapital				
Andelskapital 1. januar	516.165	449.485	516.165	449.485
Nytegninger/forhøjelser	36.787	73.105	36.787	73.105
Udbetalt ved udmeldelse	-5.729	-5.829	-5.729	-5.829
Overført til reservefond i forbindelse med udmelding	-437	-596	-437	-596
Andelskapital 31. december	546.786	516.165	546.786	516.165
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode				
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode 1. januar	0	0	540.544	309.419
Overført fra resultatdisponering	0	0	194.364	236.557
Overført til reservefond	0	0	-101.050	-3.654
Valutakursregulering af udenlandske datterselskaber	0	0	226	-3.024
Regulering af afledte finansielle instrumenter, som ligger til sikring til dagsværdi	0	0	1.082	1.597
Skat af året regulering til dagsværdi af afledte finansielle instrumenter til sikring	0	0	-238	-351
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode 31. december	0	0	634.928	540.544
Reservefond				
Reservefond 1. januar	1.918.043	1.647.172	1.374.423	1.333.431
Overført ved andelshaveres udmeldelse m.v.	437	596	437	596
For meget afsat forrentning og udbytte	-114	-20	-114	-20
Valutakursreguleringer af udenlandske datterselskaber	226	-3.024	0	0
Regulering af intern avance	4.034	0	4.034	0
Overført fra reserve for nettoopskrivning	0	0	101.050	3.654
Overført fra resultatdisponering	255.765	273.319	61.401	36.762
Reservefond 31. december	2.178.391	1.918.043	1.541.231	1.374.423
Hedging reserve				
Hedging reserve 1. januar	-5.303	-12.888	-2.227	-8.566
Regulering af afledte finansielle instrumenter, som ligger til sikring til dagsværdi	16.684	9.724	15.602	8.127
Skat af året regulering til dagsværdi af afledte finansielle instrumenter til sikring	-3.670	-2.139	-3.432	-1.788
Hedging reserve 31. december	7.711	-5.303	9.943	-2.227
Foreslået forrentning, udbytte og udstedelse af fondsandele				
Foreslået forrentning af andelskapital og udbytte 1. januar	113.162	76.995	113.162	76.995
Betalt forrentning af andelskapital og udbytte	-113.162	-76.995	-113.162	-76.995
Fondsandele 1. januar	36.000	72.500	36.000	72.500
Overført fondsandele	-36.000	-72.500	-36.000	-72.500
Overført fra resultatdisponering, forrentning og udbytte	113.468	113.162	113.468	113.162
Overført fra resultatdisponering, fondsandele	36.000	36.000	36.000	36.000
Foreslået forrentning, udbytte og udstedelse af fondsandele 31. december	149.468	149.162	149.468	149.162
Minoritetsinteresser				
Minoritetsinteresser 1. januar	127	125	0	0
Afgang	-7	-3	0	0
Tilgang	0	0	0	0
Overført fra resultatdisponering	2	5	0	0
Minoritetsinteresser 31. december	122	127	0	0
Egenkapital 31. december	2.882.478	2.578.194	2.882.356	2.578.067

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Pengestrømsopgørelse

tkr.	Note	Koncern		Moderselskab	
		2018	2017	2018	2017
Årets resultat		405.235	422.486	405.233	422.481
Reguleringer	19	505.912	353.023	-25.802	-96.023
Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital		911.147	775.509	379.431	326.458
Ændring i driftskapital	20	-488.977	-96.485	-401.471	21.542
Pengestrøm fra primær drift før finansielle poster		422.170	679.024	-22.040	348.000
Indtægter af værdipapirer (pantebreve)		1.400	1.424	0	0
Finansielle indtægter	6	46.909	27.658	45.584	27.348
Finansielle omkostninger	7	-60.434	-35.137	-48.581	-18.445
Pengestrøm fra ordinær drift før skat		410.045	672.969	-25.037	356.903
Betalt selskabsskat	14	-97.866	-108.978	-53.834	-106.862
Pengestrøm fra driftsaktivitet		312.179	563.991	-78.871	250.041
Køb af immaterielle anlægsaktiver		-216.695	-126.437	-22.838	-15.772
Køb af materielle anlægsaktiver		-336.547	-347.884	-158.486	-147.516
Køb af finansielle anlægsaktiver		-1.589	-3.113	-97.889	-2.488
Salg af materielle anlægsaktiver		-445	4.127	2.804	813
Salg af finansielle anlægsaktiver		23.203	6.185	-33	0
Udbytte fra tilknyttede selskaber		4.494	2.163	105.084	3.654
Pengestrøm til investeringsaktivitet		-527.579	-464.959	-171.358	-161.309
Fremmedfinansiering:					
Afdrag på langfristet gæld hos realkreditinstitut		-22.816	-11.246	-7.131	-6.016
Optagelse af kortfristet gæld hos kreditinstitut		326.664	45.915	326.750	45.713
Leasingforpligtelser		0	-865	0	0
Andelshavere:					
Indbetalt andelskapital		787	605	787	605
Udbetalt andelskapital		-5.729	-5.829	-5.729	-5.829
Udbetalt forrentning af andelskapital og udbytte		-113.276	-77.015	-113.276	-77.016
Pengestrøm fra finansieringsaktivitet		185.630	-48.435	201.401	-42.543
Årets pengestrøm fra drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet		-29.770	50.597	-48.828	46.189
Likvider, primo		85.926	35.329	58.702	12.513
Likvider, ultimo		56.156	85.926	9.874	58.702

Pengestrømsopgørelsen kan ikke direkte udledes af koncern- og årsregnskabs øvrige bestanddele.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

1 Segmentoplysninger

Aktiviteter - primært segment – 2018 for koncernen

tkr.	Brændstof og energi	Energi- og vandmåling	Olieefter- forskning og -udvinding	Energistyring og -besparelse	Øvrige/ elimine- ringer	Koncern i alt
Nettoomsætning	7 269.597	2 391.315	28.487	29.421	-2.598	9.716.222
Resultat af primær drift	273.722	307.086	-44.922	-1.034	-1.376	533.476
Årets resultat	205.320	234.789	-33.628	-1.248	0	405.233
Anlægsaktiver	1.975.583	902.749	138.876	14.974	-968.050	2.064.132
Omsætningsaktiver	2.873.681	888.456	12.485	12.923	-357.532	3.430.013
Segmentaktiver	4.849.264	1.791.205	151.361	27.897	-1.325.582	5.494.145
Hensatte forpligtelser	26.171	264.397	26.018	3.201	-182	319.605
Gældsforpligtelser	1.868.004	682.181	90.451	7.779	-356.353	2.292.062
Segmentforpligtelser	1.894.175	946.578	116.469	10.980	-356.535	2.611.667

Aktiviteter - primært segment – 2017 for koncernen

tkr.	Brændstof og energi	Energi- og vandmåling	Olieefter- forskning og -udvinding	Energistyring og -besparelse	Øvrige/ elimine- ringer	Koncern i alt
Nettoomsætning	6.096.848	2.095.327	34.573	27.611	-6.102	8.248.257
Resultat af primær drift	231.525	324.651	-601	-4.847	-11.377	539.351
Årets resultat	182.628	246.596	-2.151	-4.592	0	422.481
Anlægsaktiver	1.732.990	739.960	184.554	11.552	-817.467	1.851.589
Omsætningsaktiver	2.564.887	801.990	10.332	10.929	-391.477	2.996.661
Segmentaktiver	4.297.877	1.541.950	194.886	22.481	-1.208.944	4.848.250
Hensatte forpligtelser	17.462	149.937	33.706	2.643	-190	203.558
Gældsforpligtelser	1.616.633	704.245	122.660	14.250	-391.290	2.066.498
Segmentforpligtelser	1.634.095	854.182	156.366	16.893	-391.480	2.270.056

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

1 Segmentoplysninger (fortsat)

Segmentoplysninger for moderselskabet

I overensstemmelse med overgangsreglerne til årsregnskabsloven udelades segmentoplysninger for koncernen på det sekundære (geografiske) segment.

Under henvisning til årsregnskabslovens §96 er der ikke foretaget opdeling af nettoomsætningen, idet moderselskabets aktiviteter henholdsvis markeder ikke afviger indbyrdes.

2 Personaleomkostninger

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Personaleomkostninger				
Gager og lønninger	-1.013.657	-897.228	-252.761	-239.153
Pensioner	-69.934	-62.397	-21.666	-20.530
Andre omkostninger til social sikring	-37.571	-36.006	-7.231	-5.823
Personaleomkostninger	-1.121.162	-995.631	-281.658	-265.506
Gennemsnitligt antal medarbejdere	1.912	1.669	412	396
Antal fuldtidsansatte 31. december	2.010	1.735	420	403

Medarbejdere ansat i OK, der er tilknyttet OK Plus A/S, Danoil Exploration A/S og EnergiData A/S er indregnet i de pågældende selskabers årsregnskaber.

I koncernens og moderselskabets personaleomkostninger indgår gager og pensioner til moderselskabets direktion med 11.639 tkr. (2017: i alt 11.802 tkr.) og bestyrelse med 2.923 tkr. (2017: i alt 2.843 tkr.).

Der er med direktionen indgået en særlig bonusordning baseret på koncernens samlede indtjening for årene 2017-19.

3 Honorar til repræsentantskabsvalgt revision

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Lovpligtig revision	-1.985	-1.863	-684	-638
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	-222	-75	-171	-30
Skatterådgivning	-485	-695	-122	-124
Andre ydelser	-922	-3.478	-593	-3.295
Honorar til repræsentantskabsvalgt revision	-3.614	-6.111	-1.570	-4.087

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

4 Kapitalandele i datterselskaber

	Moderselskab	
	2018	2017
tkr.		
Anskaffelsessum 1. januar	314.177	314.177
Årets tilgang	96.500	0
Overførsel	0	0
Anskaffelsessum 31. december	410.677	314.177
Reguleringer 1. januar	492.959	263.162
Valutakursregulering af udenlandske datterselskaber	226	-3.024
Årets resultat	198.779	233.068
Udbetalt udbytte	-100.590	-1.491
Regulering af intern avance	4.034	0
Sikringsinstrumenter efter skat	844	1.244
Reguleringer 31. december	596.252	492.959
Regnskabsmæssig værdi 31. december	1.006.929	807.136

Navn	Hjemsted	Ejerandel	Selskabskapital	Egenkapital	Årets resultat	OK's andel		
						Egenkapital	Res. før skat	Årets resultat
			tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.
Kamstrup A/S	Stilling	100 %	14.000	844.627	234.789	844.627	296.463	234.789
Danoil Exploration A/S	Aarhus	100 %	1.500	34.892	-33.628	34.892	-44.485	-33.628
Lygas Energiteknik A/S	Taastrup	100 %	1.065	11.147	-2.125	11.147	-2.725	-2.125
OK Plus Butiksdrift A/S	Aarhus	100 %	5.000	5.499	-1.559	5.499	-2.000	-1.559
OK Plus A/S	Køge	100 %	3.000	9.126	1.175	9.126	1.511	1.175
EnergiData A/S	Køge	100 %	1.000	15.944	-1.248	15.944	-1.130	-1.248
Gilbjerg Vindmøllelav I/S		99 %		19.397	1.234	13.378	1.232	1.232
Samfinans A/S	Aarhus	100 %	2.000	32.464	1.519	32.464	1.951	1.519
				<u>973.096</u>	<u>200.157</u>	<u>967.077</u>	<u>250.817</u>	<u>200.155</u>
Koncerngoodwill						39.852	-1.376	-1.376
						<u>1.006.929</u>	<u>249.441</u>	<u>198.779</u>

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

5 Kapitalandele i associerede selskaber

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Anskaffelsessum 1. januar	17.209	16.823	17.209	16.573
Tilgang	1.389	636	1.389	636
Afgang	0	-250	0	0
Anskaffelsessum 31. december	18.598	17.209	18.598	17.209
Reguleringer 1. januar	10.610	11.304	10.610	8.634
Årets resultat	-4.415	3.545	-4.415	3.489
Overført tilgodehavende til dækning af underbalance	0	650	0	650
Afgang	0	-2.726	0	0
Udbytte	-4.494	-2.163	-4.494	-2.163
Reguleringer 31. december	1.701	10.610	1.701	10.610
Regnskabsmæssig værdi 31. december	20.299	27.819	20.299	27.819

Navn	Hjem- sted	Ejer- andel	Selskabs- kapital	Egen- kapital	Årets resultat	Koncernens andel		
						Egenkapital	Res. før skat	Årets resultat
			tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.
Samtank A/S	Aarhus	50 %	3.000	18.786	-8.639	9.393	-5.651	-4.319
Tank Reinsurance S.A.	Luxemborg	27 %	25.000	30.309	2.809	8.284	1.111	735
Danish Hydrogen Fuel A/S	Herning	40 %	2.342	-20.795	-1.188	-4.617	0	0
				<u>28.300</u>	<u>-7.018</u>	13.060	-4.540	-3.584
Overført tilgodehavende til dækning af underbalance						3.417		
Overførte hensatte forpligtelser						1.200		
Goodwill						2.622	-831	-831
						<u>20.299</u>	<u>-5.371</u>	<u>-4.415</u>

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

6 Finansielle indtægter

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Indtægter af værdipapirer	1.400	1.424	0	0
Renteindtægter tilknyttede selskaber	0	0	2.619	2.128
Valutakursgevinster	3.550	10.438	0	10.438
Øvrige finansielle indtægter	43.359	17.220	42.965	14.782
Finansielle indtægter	48.309	29.082	45.584	27.348

7 Finansielle omkostninger

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Renteudgifter realkredit og pengeinstitutter	-3.532	-6.241	-3.532	-3.705
Valutakurstab	-1.696	-8.817	-1.696	0
Øvrige finansielle omkostninger	-55.206	-20.079	-43.353	-14.740
Finansielle omkostninger	-60.434	-35.137	-48.581	-18.445

8 Skat af ordinært resultat

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Årets aktuelle skat	-58.033	-25.412	-59.090	-50.274
Regulering af udskudt skat	-57.984	-92.186	-5.375	-2.141
Regulering til tidligere år	-266	1.104	0	274
Skat af ordinært resultat	-116.283	-116.494	-64.465	-52.141
Skat via resultatopgørelsen	-111.701	-114.355	-61.033	-50.353
Skat via egenkapitalen	-4.582	-2.139	-3.432	-1.788
Skat af ordinært resultat	-116.283	-116.494	-64.465	-52.141

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

9 Immaterielle anlægsaktiver

tkr.	Koncern				
	Færdig- gjorte udv. projekter	Udv.- projekter under udførelse	Goodwill	Software	Licenser i olieud- vinding
Anskaffelsessum 1. januar	248.952	86.142	104.857	110.531	19.476
Tilgang ved køb af datterselskab	0	0	43.755	0	0
Overført	113.325	-113.325	0	0	0
Årets tilgang	55	145.419	1.260	27.072	0
Årets afgang	-2.590	0	0	0	0
Anskaffelsessum 31. december	359.742	118.236	149.872	137.603	19.476
Af- og nedskrivninger 1. januar	-159.027	0	-93.245	-73.189	-17.926
Tilgang ved køb af datterselskab	0	0	-866	0	0
Årets af- og nedskrivninger	-62.297	0	-6.479	-13.126	-155
Årets afgang	2.590	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger 31. december	-218.734	0	-100.590	-86.315	-18.081
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2018	141.008	118.236	49.282	51.288	1.395
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2017	89.925	86.142	11.612	37.342	1.550
Afskrives over	3-5 år	-	3-20 år	5 år	1-15 år

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

9 Immaterielle anlægsaktiver (fortsat)

	Moderselskab	
	Goodwill	Software
tkr.		
Anskaffelsessum 1. januar	33.931	88.285
Årets tilgang	1.210	21.628
Årets afgang	0	0
Anskaffelsessum 31. december	35.141	109.913
Af- og nedskrivninger 1. januar	-22.319	-64.847
Årets af- og nedskrivninger	-5.057	-9.992
Årets afgang	0	0
Af- og nedskrivninger 31. december	-27.376	-74.839
Regnskabsmæssig værdi		
31. december 2018	7.765	35.074
Regnskabsmæssig værdi		
31. december 2017	11.612	23.438
Afskrives over	5 år	5 år

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

10 Materielle anlægsaktiver

tkr.	Koncern				
	Grunde og bygninger	Tekniske anlæg og maskiner	Driftsmateriel og inventar	Investeringer i olieudvinding	Igangv. invest. / forudbetalinger
Anskaffelsessum 1. januar	1.005.554	1.040.679	526.977	366.151	185.141
Valutakursregulering i udenlandske virksomheder	-5	200	105	0	0
Tilgang ved køb af datterselskab	0	1.066	262	0	0
Overført	8.008	117.375	21.808	0	-147.191
Årets tilgang	56.651	96.082	74.481	1.392	118.144
Årets afgang	-1.225	-4.218	-28.978	0	-10.867
Anskaffelsessum 31. december	1.068.983	1.251.184	594.655	367.543	145.227
Af- og nedskrivninger 1. januar	-319.634	-709.179	-360.640	-185.196	0
Valutakursregulering i udenlandske virksomheder	0	-4	68	0	0
Tilgang ved køb af datterselskab	0	-445	-219	0	0
Overført	0	1.007	-1.007	0	0
Årets af- og nedskrivninger	-38.325	-97.226	-48.802	-48.349	0
Årets afgang	4.579	4.113	27.473	0	0
Af- og nedskrivninger 31. december	-353.380	-801.734	-383.127	-233.545	0
Regnskabsmæssig værdi					
31. december 2018	715.603	449.450	211.528	133.998	145.227
Regnskabsmæssig værdi					
31. december 2017	685.920	331.500	166.337	180.955	185.141
Afskrives over	20-50 år	5-25 år	1-12 år	-	-

Under investeringer, olieudvinding indgår renter, der vedrører fremstillingsperioden.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

10 Materielle anlægsaktiver (fortsat)

	Moterselskab			
	Grunde og bygninger	Tekniske anlæg og maskiner	Drifts-materiel og inventar	Igangv-invest / forbedringer
tkr.				
Anskaffelsessum 1. januar	735.774	644.828	468.958	10.867
Årets tilgang	45.785	55.260	62.742	5.566
Årets afgang	-600	-6	-14.892	-10.867
Overført	0	-16.912	16.912	0
Anskaffelsessum 31. december	780.959	683.170	533.720	5.566
Af- og nedskrivninger 1. januar	-289.636	-442.966	-337.017	0
Årets af- og nedskrivninger	-26.648	-34.073	-31.830	0
Årets afgang	0	0	13.993	0
Overført	0	1.007	-1.007	0
Ned- og afskrivninger 31. december	-316.284	-476.032	-355.861	0
Regnskabsmæssig værdi				
31. december 2018	464.675	207.138	177.859	5.566
Regnskabsmæssig værdi				
31. december 2017	446.138	201.862	131.941	10.867
Afskrives over	20-50 år	5-25 år	1-12 år	-

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

11 Andre tilgodehavender, anlægsaktiver

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Regnskabsmæssig værdi primo	22.669	21.552	3.351	2.149
Årets tilgang	200	1.441	79	1.441
Årets afgang, afdrag og nedskrivninger	-17.360	-324	-46	-239
Andre tilgodehavender, anlægsaktiver 31. december	5.509	22.669	3.384	3.351

12 Værdipapirer (pantebreve), anlægsaktiver

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Regnskabsmæssig værdi primo	24.677	27.176	93	93
Årets tilgang	0	710	0	0
Årets afgang, afdrag og nedskrivninger	-3.368	-3.209	0	0
Værdipapirer, anlægsaktiver 31. december	21.309	24.677	93	93

13 Igangværende arbejder for fremmed regning

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Igangværende arbejder for fremmed regning	2.012.175	1.364.026	12.784	4.710
Acontofaktureringer	-1.885.423	-1.196.851	-2.694	0
Igangværende arbejder for fremmed regning 31. december	126.752	167.175	10.090	4.710
Indregnes således:				
Igangværende arbejder for fremmed regning (aktiver)	158.967	203.826	12.784	4.710
Igangværende arbejder for fremmed regning (passiver)	-32.215	-36.651	-2.694	0
Igangværende arbejder for fremmed regning 31. december	126.752	167.175	10.090	4.710

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

14 Tilgodehavende / skyldig selskabsskat

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Tilgodehavende selskabsskat 1. januar	80.182	3.717	77.693	0
Årets aktuelle skat	-54.194	-24.010	-47.997	-20.797
Regulering til tidligere år	-6.210	1.282	-8.192	1.413
Betalt selskabsskat i året	57.460	99.193	53.834	97.077
Tilgodehavende selskabsskat 31. december	77.238	80.182	75.338	77.693

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Skyldig selskabsskat 1. januar	-278	-9.785	0	-9.785
Årets aktuelle skat	-3.828	-278	0	0
Betalt selskabsskat i året	278	9.785	0	9.785
Skyldig selskabsskat 31. december	-3.828	-278	0	0

15 Periodeafgrænsningsposter (aktiv)

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Forudbetalte omkostninger	6.597	7.736	5.592	6.651
Periodeafgrænsningsposter 31. december	6.597	7.736	5.592	6.651

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
16 Udskudt skatteaktiv				
Udskudt skatteaktiv 1. januar	11.000	11.000	0	0
Tilgang ved køb af datterselskab	567	0	0	0
Årets ændring i udskudt skat	-522	0	0	0
Udskudt skatteaktiv 31. december	11.045	11.000	0	0
Udskudt skatteaktiv vedrører omsætningaktiver				
Udskudt skat				
Udskudt skat 1. januar	141.994	49.566	10.845	8.704
Årets ændring i udskudt skat	57.462	92.186	5.375	2.141
Regulering til tidligere år	-7.882	242	0	0
Udskudt skat 31. december	191.574	141.994	16.220	10.845
Udskudt skat vedrører:				
Immaterielle anlægsaktiver	64.716	44.959	5.333	4.691
Materielle anlægsaktiver	29.449	41.305	11.450	7.536
Finansielle anlægsaktiver	2.712	3.257	2.712	3.257
Gældsforpligtelser	-12.529	-8.689	-3.275	-4.639
Igangværende arbejder	96.767	59.655	0	0
Urealiseret koncernavance	-1.376	-171	0	0
Indirekte produktionsomkostninger	11.835	1.607	0	0
Omsætningsaktiver	0	71	0	0
	191.574	141.994	16.220	10.845

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

17 Andre hensatte forpligtelser

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Andre hensatte forpligtelser 1. januar	61.564	44.848	5.267	5.245
Anvendt i året	-10.824	-9.044	-203	-1.255
Ubenyttede garantiforpligtelser, tilbageført	-1.348	-6.591	0	0
Hensat for året	78.639	32.351	1.866	1.277
Andre hensatte forpligtelser 31. december	128.031	61.564	6.930	5.267
Forfaldstidspunkterne for hensatte forpligtelser forventes at blive:				
0-1 år	14.913	12.038	1.908	1.827
1-5 år	84.514	29.073	2.792	1.856
> 5 år	28.604	20.453	2.230	1.584
	128.031	61.564	6.930	5.267

Andre hensatte forpligtelser vedrører primært oprydningsforpligtelser og garantiforpligtelser.

18 Gældsforpligtelser

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Realkreditinstitutter				
Langfristet	63.317	84.225	21.747	27.612
Kortfristet	8.442	10.350	3.610	4.876
	71.759	94.575	25.357	32.488
Kreditinstitutter				
Kortfristet *	706.836	380.172	706.669	379.919
Langfristede gældsforpligtelser, der forfalder efter				
5 år fra regnskabsårets udløb	35.973	52.535	12.628	17.046

* Koncernen har indgået committet bankaftale, som løber frem til medio 2021.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

19 Reguleringer

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Afskrivninger	314.759	225.025	107.600	101.662
Gevinst/tab ved salg af anlægsaktiver	-1.299	-813	-1.299	-813
Resultat efter skat i datterselskaber	0	0	-198.779	-233.068
Resultat efter skat i associerede selskaber	4.415	-3.545	4.415	-3.489
Indtægter af værdipapirer (pantebreve)	-1.400	-1.424	0	0
Finansielle indtægter	-46.909	-27.658	-45.542	-27.348
Finansielle omkostninger	60.434	35.137	48.539	18.445
Skat af ordinært resultat	111.701	114.355	61.033	50.353
Skat på egenkapitalen	-3.670	-2.139	-3.432	-1.787
Regulering af intern avance	4.034	0	0	0
Årets bevægelser af minoritetsinteresser	-7	-3	0	0
Ændring i andre hensatte forpligtelser	63.992	16.716	1.663	22
Øvrige reguleringer	-138	-2.628	0	0
Reguleringer	505.912	353.023	-25.802	-96.023

20 Ændring i driftskapital

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Ændring i varebeholdninger	-136.868	-99.279	-28.038	-42.952
Ændring i tilgodehavender	-246.147	-169.385	-300.991	-552
Ændring i leverandørgæld og anden gæld	-105.962	172.179	-72.442	65.046
Ændring i driftskapital	-488.977	-96.485	-401.471	21.542

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

21 Finansielle risici

Risikostyringspolitik

De overordnede rammer for den finansielle risikostyring er fastlagt i koncernens finanspolitik. Finanspolitikken omfatter identifikation af samt rammer for adressering af risiko inden for råvarer, kredit, likviditet, rente og valuta.

Finanspolitikken opdateres årligt og godkendes af bestyrelsen.

Det er koncernens politik ikke at foretage aktiv spekulation i finansielle risici. Den finansielle strategi retter sig således alene mod styring og reduktion af de finansielle risici, der er en direkte følge af koncernens drift, investeringer og finansiering.

De væsentligste finansielle risici er beskrevet i afsnittene nedenfor. Hvert afsnit indledes med en kort beskrivelse af den finansielle risiko, relateret forretningsaktivitet, indvirkning, risikostyring relateret til den finansielle risiko og påvirkning i regnskabsåret.

Moderselskabet er grundet sine aktiviteter eksponeret for samme type risici som koncernen, hvorfor moderselskabets risikostyringspolitik er en integreret del af koncernens politik.

Markedsrisici

Råvarepriserisici

Som følge af koncernens forretningsaktiviteter er den eksponeret over for ændringer i prisen på olie og el. Det er koncernens politik at afdække prisrisikoen på elkontrakter ved at indgå finansielle kontrakter på Nasdaq for at opnå en stabil margin. Koncernen foretager ikke afdækning af prisrisikoen på varebeholdninger relateret til oliepriser, da koncernens salgspriser afhænger af markedsprisen på olie.

Ved en stigning af forward-elpriserne på 5% vil årets resultat for hverken koncernen eller moderselskabet blive påvirket i 2018, hvorimod egenkapitalen efter skat for både koncernen og moderselskabet vil blive påvirket positivt med 1.861 t.kr.

Følsomheden er baseret på følgende forudsætninger:

- De angivne følsomheder er opgjort baseret på de indregnede elhandelskontrakter pr. 31. december.
- Alle sikringsforhold af fremtidig køb af el vurderes at være 100% effektive.
- Følsomhederne er baseret på en ændring på 5% i noterede priser på Nasdaq.
- De anvendte ændringer anses for rimeligt sandsynlige baseret på nuværende markedsforhold samt forventninger til markedsudviklingen.

Valutarisici

Koncernen og moderselskabet er eksponeret overfor valutarisici fra primært USD, GBP, NOK og SEK. Olieprodukter købes hjem i USD, hvorfor koncernen er eksponeret overfor udsving i valutakursen. Risikoen modsvares dog delvist af varebeholdning af olieprodukter. Koncernens nettoeksponering overfor valutarisici er begrænset pr. 31. december 2018 og 2017, hvorfor der ikke er foretaget afdækning af eksponeringerne pr. 31. december 2018 eller 2017. Ledelsen vurderer løbende behovet for sikring af valutapositioner.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

21 Finansielle risici (fortsat)

Renterisici

Som følge af finansiering med bank- og realkreditlån med kort rente er både koncernen og moderselskabet eksponeret overfor udsving i renten. Det er koncernens politik løbende at vurdere behovet for reduktion af stigninger i variable rentebetalinger ved indgåelse af fastforrentede lån eller indgåelse af renteswaps.

En stigning af renteniveauet med 1 procentpoint i forhold til balancedagens renteniveau vil, alt andet lige, ikke påvirke koncernens resultat. Egenkapitalen efter skat vil blive påvirket positivt med 1.584 t.kr. i 2018 (2017: positivt 2.116 t.kr.).

En tilsvarende stigning af renteniveauet med 1 procentpoint i forhold til balancedagens renteniveau vil, alt andet lige, ikke påvirke moderselskabets resultat. Egenkapitalen efter skat vil blive påvirket positivt med 824 t.kr. i 2018 (2017: positivt 1.043 t.kr.).

Forudsætninger for følsomhedsanalysen

- De angivne følsomheder er baseret på de indregnede finansielle aktiver og forpligtelser pr. 31. december. Der er ikke taget hensyn til fremtidige afdrag, lånoptagelser og lignende i løbet af året.
- Alle sikringsforhold af variabelt forrentede lån vurderes at være 100% effektive.

Likviditetsrisici

Såvel koncern som moderselskab er eksponeret for likviditetsrisici som følge af sine løbende aktiviteter, prissikringsaftaler og tilbagebetalingsaftaler for lånefinansiering. Likviditeten sikres gennem fleksibilitet og spredning af lånoptagelser, forfalds- og genforhandlingstidspunkter samt modparter. Likviditetsreserven består af likvider og uudnyttede kreditfaciliteter. Det er ledelsens opfattelse, at både koncernen og moderselskabet har tilstrækkelig likviditetsberedskab til at indfri forpligtelser i takt med de forfalder.

Forfaldsanalyse

Koncernens gældsforpligtelser forfalder som følger:

2018 tkr.	Kontraktlige						2024 og derefter
	pengestrømme	2019	2020	2021	2022	2023	
Ikke-afledte finansielle instrumenter							
Realkreditinstitutter	75.009	8.442	8.357	8.296	8.176	5.482	36.256
Kreditinstitutter	706.836	706.836	0	0	0	0	0
Leverandørgæld	430.645	430.645	0	0	0	0	0
Gæld til associerede selskaber	1.988	1.988	0	0	0	0	0
Afledte finansielle instrumenter							
Afledte finansielle instrumenter	6.246	2.392	2.022	910	670	252	0
31. december 2018	1.220.724	1.150.303	10.379	9.206	8.846	5.734	36.256
2017 tkr.	Kontraktlige						2023 og derefter
	pengestrømme	2018	2019	2020	2021	2022	
Ikke-afledte finansielle instrumenter							
Realkreditinstitutter	103.541	10.802	9.695	9.602	9.533	9.403	54.506
Kreditinstitutter	380.172	380.172	0	0	0	0	0
Leverandørgæld	495.849	495.849	0	0	0	0	0
Gæld til associerede selskaber	2.046	2.046	0	0	0	0	0
Afledte finansielle instrumenter							
Afledte finansielle instrumenter	6.798	3.067	738	1.750	443	577	223
31. december 2017	988.406	891.936	10.433	11.352	9.976	9.980	54.729

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

21 Finansielle risici (fortsat)

Moderselskabets gældsforpligtelser forfalder som følger:

2018 tkr.	Kontraktlige pengestrømme	2019	2020	2021	2022	2023	2024 og derefter
Ikke-afledte finansielle instrumenter							
Realkreditinstitutter	26.085	3.765	3.715	3.690	3.606	1.899	9.410
Kreditinstitutter	706.669	706.669	0	0	0	0	0
Leverandørgæld	239.517	239.517	0	0	0	0	0
Gæld til datterselskaber	12.353	12.353	0	0	0	0	0
Gæld til associerede selskaber	1.988	1.988	0	0	0	0	0
Afledte finansielle instrumenter							
Afledte finansielle instrumenter	3.384	1.100	896	694	506	188	0
31. december 2018	989.996	965.392	4.611	4.384	4.112	2.087	9.410

2017 tkr.	Kontraktlige pengestrømme	2018	2019	2020	2021	2022	2023 og derefter
Ikke-afledte finansielle instrumenter							
Realkreditinstitutter	34.512	5.161	4.093	4.040	4.012	3.847	13.359
Kreditinstitutter	379.919	379.919	0	0	0	0	0
Leverandørgæld	294.146	294.146	0	0	0	0	0
Gæld til datterselskaber	25.145	25.145	0	0	0	0	0
Gæld til associerede selskaber	2.046	2.046	0	0	0	0	0
Afledte finansielle instrumenter							
Afledte finansielle instrumenter	2.854	1.662	-464	777	268	442	169
31. december 2017	738.622	708.079	3.629	4.817	4.280	4.289	13.528

Forudsætninger for forfaldsanalysen

- Forfaldsanalysen er baseret på alle udiskonterede pengestrømme inkl. estimerede rentebetalinger. Rentebetalinger er estimeret på de nuværende markedsforhold.
- De udiskonterede pengestrømme fra afledte finansielle instrumenter præsenteres brutto, medmindre parterne har en kontraktligt ret/forpligtelse til at afregne netto.

På baggrund af forventninger til den fremtidige drift og det aktuelle likviditetsberedskab, er der ikke identificeret andre væsentlige likviditetsrisici.

Kreditrisici

Koncernen og moderselskabet er eksponeret for kreditrisiko fra tilgodehavender fra salg, herunder privatkunder med kreditkort. Styring af disse kreditrisici er opdelt i erhvervs kunder og privatkunder.

Herudover er koncernen eksponeret for kreditrisiko fra udlån til stationsejere, mens moderselskabet er eksponeret for kreditrisici fra tilgodehavender hos datterselskaber.

Erhvervs kunder og privatkunder

Kreditvurdering af erhvervs kunder er baseret på tilgængelig information om den enkelte kunde. Historisk information er typisk registreret betalingshistorik, realiserede tab og årsrapporter mv., hvorimod information til at forudsige tab kan være vurdering fra eksterne ratingbureauer, budgetter, brancheforecasts, generel udvikling i makroøkonomi mv. Ledelsen vurderer løbende behovet for at kreditforsikre kunder eller modtagelse af sikkerhedsstillelse fra kunder. Tilgodehavender fra privatkunder er baseret på en nedskrivningsmatrix baseret på størrelse og overforfald.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

21 Finansielle risici (fortsat)

Pr. 31. december fordeler eksponeringen fra tilgodehavender fra salg på kundetyper sig således:

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Erhvervskunder	1.613.743	1.336.800	1.218.689	971.856
Privatkunder	613.158	449.918	608.648	449.918
	<u>2.226.901</u>	<u>1.786.718</u>	<u>1.827.337</u>	<u>1.421.774</u>

Den maksimale kreditrisiko for finansielle aktiver er afspejlet i de regnskabsmæssige værdier, der indgår i balancen.

Tilgodehavender fra salg anses for at være misligholdt otte dage efter betalingsfristen. Erhvervskunder anses for at være kreditforringet ud fra en individuel kreditvurdering og privatkunder anses for at være kreditforringet, når de er overforfaldne med 30 dage.

Nedenstående tabel viser koncernens eksponering af kreditrisiko og forventet kredittab for tilgodehavender fra salg fordelt på overforfald.

tkr.	2018			2017		
	Regnskabsmæssig værdi før nedskrivning	Vægtet gennemsnitlige tabsratio	Nedskrivning	Regnskabsmæssig værdi før nedskrivning	Vægtet gennemsnitlige tabsratio	Nedskrivning
Ej forfaldent	1.458.261	0,6	15.571	1.101.656	0,7	7.319
Forfaldent 0 – 7 dage	142.579	0,0	50	201.632	0,04	100
Forfaldent 8 – 30 dage	10.852	1,0	110	32.034	0,2	75
Forfaldent 31 – 60 dage	6.500	11,5	750	7.426	6,6	489
Forfaldent mere end 60 dage	17.272	31,4	5.239	6.525	68,8	4.489
31. december	<u>1.635.464</u>	<u>0,9</u>	<u>21.720</u>	<u>1.349.273</u>	<u>0,9</u>	<u>12.472</u>

tkr.	2018			2017		
	Regnskabsmæssig værdi før nedskrivning	Vægtet gennemsnitlige tabsratio	Nedskrivning	Regnskabsmæssig værdi før nedskrivning	Vægtet gennemsnitlige tabsratio	Nedskrivning
Ej forfaldent	592.140	0,0	6.942	424.468	0,2	675
Forfaldent 0 – 7 dage	1.020	3,9	40	950	5,3	50
Forfaldent 8 – 30 dage	1.469	6,8	100	3.505	2,1	75
Forfaldent 31 – 60 dage	8.249	9,1	750	6.692	6,0	404
Forfaldent mere end 60 dage	24.524	25,4	6.412	20.567	24,6	5.061
31. december	<u>627.402</u>	<u>1,7</u>	<u>14.244</u>	<u>456.182</u>	<u>1,4</u>	<u>6.265</u>

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

21 Finansielle risici (fortsat)

Nedenstående tabel viser moderselskabets eksponering for kreditrisiko og forventet kredittab fra tilgodehavender fra salg fordelt på overforfald.

Erhvervs-kunder	2018			2017		
	Regnskabs- mæssig værdi før nedskrivning	Vægtet gennemsnitlige tabsratio	Nedskrivning	Regnskabs- mæssig værdi før nedskrivning	Vægtet gennemsnitlige tabsratio	Nedskrivning
tkr.						
Ej forfaldent	1 223.780	0,6	14.264	828.543	0,5	4.520
Forfaldent 0 – 7 dage	801	6,2	50	140.859	0,1	150
Forfaldent 8 – 30 dage	2.980	3,7	110	3.302	2,3	75
Forfaldent 31 – 60 dage	2.742	27,4	750	4.049	12,1	489
Forfaldent mere end 60 dage	7.042	49,4	3.482	2.572	86,9	2.235
31. december	1 237 345	1,0	18.656	979.325	0,8	7.469

Privatkunder	2018			2017		
	Regnskabs- mæssig værdi før nedskrivning	Vægtet gennemsnitlige tabsratio	Nedskrivning	Regnskabs- mæssig værdi før nedskrivning	Vægtet gennemsnitlige tabsratio	Nedskrivning
tkr.						
Ej forfaldent	587.630	0,0	6.942	424.468	0,2	675
Forfaldent 0 – 7 dage	1.020	3,9	40	950	5,3	50
Forfaldent 8 – 30 dage	1.469	6,8	100	3.505	2,1	75
Forfaldent 31 – 60 dage	8.249	9,1	750	6.692	6,0	404
Forfaldent mere end 60 dage	24.524	26,1	6.412	20.567	24,6	5.061
31. december	622.892	1,3	14.244	456.182	1,4	6.265

Nedskrivninger på tilgodehavender fra salg har i året udviklet sig som følger:

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
1. januar	18.737	18.780	13.734	13.745
Nedskrevet i året	-16.651	-13.504	-16.353	-13.504
Årets revurdering af nedskrivninger	33.878	13.461	35.519	13.493
31. december	35.964	18.737	32.900	13.734

Udlån til stationsejere

Koncernen har en krediteksponering vedrørende udlån til stationsejere, hvor den regnskabsmæssige værdi pr. 31. december 2018 udgør 21.216 t.kr. (2017: 24.584 t.kr.).

Koncernen har for alle udlån modtaget sikkerhed i form af pantebreve i fast ejendom.

Tilgodehavender hos datterselskaber

Moderselskabet har tilgodehavende hos datterselskaber, der i al væsentlighed udgøres af tilgodehavender fra salg samt likvider, der indgår i cash pool-ordninger. Den regnskabsmæssige værdi udgør 373.132 t.kr. (2017: 361.371 t.kr.).

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

21 Finansielle risici (fortsat)

Moderselskabets kreditrisici fra tilgodehavender hos datterselskaber styres i lighed med erhvervskunder som beskrevet ovenfor.

Andre finansielle instrumenter

Krediteksponering fra andre finansielle instrumenter opstår, når koncernen indgår afledte finansielle instrumenter, og ved placering af likvide beholdninger hos finansielle institutioner.

Afledte finansielle instrumenter indgås både med finansielle institutioner, som har en kreditrating mellem BBB og A (Standard & Poor's) pr. 31. december 2018, og erhvervskunder.

Koncernens likvide beholdninger som udgør 56.156 t.kr. pr. 31. december 2018 (2017: 85.926 t.kr.), er placeret hos finansielle institutioner med en kreditrating mellem BB og AA- (Standard & Poor's) pr. 31. december 2018.

Moderselskabets likvide beholdninger udgør 9.874 t.kr. pr. 31. december 2018 (2017: 58.702 t.kr.), er placeret hos finansielle institutioner med en kreditrating mellem A og AA- (Standard & Poor's) pr. 31. december 2018.

Sikkerhedsstillelse

Koncernen og moderselskabet har indgået aftaler om sikkerhedsstillelse for afledte finansielle instrumenter og stiller sikkerhed i form af likvider.

Tabellen nedenfor viser koncernens bruttoværdier af afledte finansielle instrumenter, hvor der enten er foretaget modregning i balancen, eller hvor der er stillet kontant sikkerhed.

	Brutto regnskabs- mæssig værdi	Modregnet i balancen	Netto regnskabs- mæssig værdi	Sikkerheds- stillelse	Nettoværdi
2018 tkr.					
Positiv dagsværdi, elhandelskontrakter	49.948	-609	49.339	0	49.339
Negativ dagsværdi, elhandelskontrakter	-609	609	0	0	0
Netto	49.339	0	49.339	0	49.339
2017 tkr.					
Positiv dagsværdi, elhandelskontrakter	13.642	-5.114	8.528	0	8.528
Negativ dagsværdi, elhandelskontrakter	-5.114	5.114	0	0	0
Netto	8.528	0	8.528	0	8.528

Koncernen og moderselskabet har overfor Nasdaq OMX stillet sikkerhed på 1.835 t.kr. i 2018 (2017: 6.401 t.kr.).

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

22 Finansielle instrumenter

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Finansielle aktiver målt til dagsværdi gennem resultatopgørelsen				
Afledte finansielle instrumenter	33.207	7.117	33.207	7.117
	<u>33.207</u>	<u>7.117</u>	<u>33.207</u>	<u>7.117</u>
Finansielle aktiver indgået til sikring af fremtidige pengestrømme målt til dagsværdi gennem egenkapitalen				
Afledte finansielle instrumenter	16.132	1.411	16.132	1.411
	<u>16.132</u>	<u>1.411</u>	<u>16.132</u>	<u>1.411</u>
Finansielle aktiver målt til amortiseret kostpris				
Andre tilgodehavender (finansielle anlægsaktiver)	5.509	22.669	3.384	3.351
Andre værdipapirer	21.309	24.677	93	93
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	2.226.901	1.786.718	1.827.337	1.421.774
Tilgodehavender hos datterselskaber	0	0	373.613	361.371
Andre tilgodehavender (omsætningsaktiver) eksklusiv afledte finansielle instrumenter	84.488	175.610	50.201	158.777
Likvide beholdninger	56.156	85.926	9.874	58.702
	<u>2.394.363</u>	<u>2.095.600</u>	<u>2.264.502</u>	<u>2.004.068</u>
Finansielle forpligtelser målt til dagsværdi gennem resultatopgørelsen				
Afledte finansielle instrumenter	33.207	7.117	33.207	7.117
	<u>33.207</u>	<u>7.117</u>	<u>33.207</u>	<u>7.117</u>
Finansielle forpligtelser indgået til sikring af fremtidige pengestrømme målt til dagsværdi gennem egenkapitalen				
Afledte finansielle instrumenter	6.247	8.209	3.385	4.265
	<u>6.247</u>	<u>8.209</u>	<u>3.385</u>	<u>4.265</u>
Finansielle forpligtelser målt til amortiseret kostpris				
Realkreditinstitutter	71.759	94.575	25.357	32.488
Kreditinstitutter	706.836	380.172	706.669	379.919
Leverandørgæld	430.645	495.849	239.517	294.146
Gæld til datterselskaber	0	0	12.353	25.145
Gæld til associerede selskaber	1.988	2.046	1.988	2.046
Anden gæld eksklusiv afledte finansielle instrumenter	61.146	186.491	71.561	170.891
	<u>1.272.374</u>	<u>1.159.133</u>	<u>1.057.445</u>	<u>904.635</u>

Andre tilgodehavender og anden gæld er eksklusiv ikke-finansielle instrumenter, som f.eks. lønrelaterede poster og mellemværender med SKAT.

Den regnskabsmæssige værdi og dagsværdi er tilnærmelsesvis ens for koncernen, med undtagelse af andre værdipapirer målt til amortiseret kostpris, hvor dagsværdien udgør 26.085 t.kr. (2017: 30.423 t.kr.). Dagsværdien af andre værdipapirer indgår i niveau 2 i dagsværdihierarkiet. Der henvises til afsnittet "Metoder og forudsætninger for opgørelsen af dagsværdier" nedenfor.

For moderselskabet er den regnskabsmæssige værdi og dagsværdien tilnærmelsesvis ens for alle finansielle instrumenter.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

22 Finansielle instrumenter (fortsat)

Dagsværdihierarki for finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi:

2018 tkr.	Koncern			Morderselskab		
	Noterede priser (niveau 1)	Observerbare input (niveau 2)	I alt	Noterede priser (niveau 1)	Observerbare input (niveau 2)	I alt
Finansielle aktiver						
Afledte finansielle instrumenter	16.132	33.207	49.339	16.132	33.207	49.339
	16.132	33.207	49.339	16.132	33.207	49.339
Finansielle forpligtelser						
Afledte finansielle instrumenter	0	39.454	39.454	0	36.592	36.592
	0	39.454	39.454	0	36.592	36.592
 2017 tkr.						
	Noterede priser (niveau 1)	Observerbare input (niveau 2)	I alt	Noterede priser (niveau 1)	Observerbare input (niveau 2)	I alt
Finansielle aktiver						
Afledte finansielle instrumenter	1.411	7.117	8.528	1.411	7.117	8.528
	1.411	7.117	8.528	1.411	7.117	8.528
Finansielle forpligtelser						
Afledte finansielle instrumenter	0	15.326	15.326	0	11.382	11.382
	0	15.326	15.326	0	11.382	11.382

Metoder og forudsætninger for opgørelsen af dagsværdier

De anvendte metoder og forudsætninger ved opgørelse af dagsværdier af finansielle instrumenter er beskrevet for hver klasse af finansielle instrumenter.

Elhandelskontrakter indgået på Nasdaq

Elhandelskontrakter indgået på Nasdaq værdiansættes på baggrund af noterede priser (niveau 1).

Elhandelskontrakter indgået med bilaterale modparter

Elhandelskontrakter værdiansættes efter almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker baseret på relevante observerbare markedsdata. Der anvendes både eksternt og internt beregnede dagsværdier baseret på tilbagediskontering af fremtidige pengestrømme. Hvor der anvendes internt beregnede dagsværdier, bliver disse afstemt kvartalsvis med de eksternt beregnede dagsværdier.

Dagsværdien af afledte finansielle instrumenter beregnes ved hjælp af værdiansættelsesmodeller, såsom tilbagediskonterede pengestrømsmodeller. De forventede pengestrømme for den enkelte kontrakt baseres primært på observerbare markedsdata, såsom forwardpriser på el (niveau 2).

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

22 Finansielle instrumenter (fortsat)

Renteswaps

Renteswaps værdiansættes efter almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker baseret på relevante observerbare swap-kurver og valutakurser. Der anvendes både eksternt og internt beregnede dagsværdier baseret på tilbagediskontering af fremtidige pengestrømme. Hvor der anvendes internt beregnede dagsværdier, bliver disse afstemt kvartalsvis med de eksternt beregnede dagsværdier.

Dagsværdien af afledte finansielle instrumenter beregnes ved hjælp af værdiansættelsesmodeller, såsom tilbagediskonterede pengestrømsmodeller. De forventede pengestrømme for den enkelte kontrakt baseres primært på observerbare markedsdata, såsom rentekurver og valutakurser (niveau 2).

Andre værdipapirer (måles til amortiseret kostpris i balancen)

Dagsværdi af langfristet tilgodehavender beregnes på baggrund af tilbagediskonteringsmodeller, hvor alle estimerede og faste pengestrømme tilbagediskonteres ved brug af en nul kuponrentekurve. De forventede pengestrømme for den enkelte kontrakt baseres på kontraktuelle pengestrømme og observerbare markedsdata såsom rentekurver. Ved opgørelse af dagsværdien af variabelt forrentede finansielle instrumenter estimeres pengestrømmene ud fra forward-rentekurver (niveau 3).

Gæld til realkreditinstitutter (måles til amortiseret kostpris i balancen)

For noteret gæld til realkreditinstitutter værdiansættes dagsværdien på baggrund af noterede priser (niveau 1).

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

23 Regnskabsmæssig sikring

Elhandelskontrakter

Moderselskabet påtager sig forskellige risici ved at købe og sælge el. Den væsentligste risiko er prisrisikoen, der opstår når indgåede salgskontrakter ikke afdækkes af modsvarende købskontrakter. Dette vil resultere i, at salget foregår til en fastpris, mens indkøbet foregår til varierende dagspris, der kan overstige salgsprisen. Denne prisrisiko styres i henhold til koncernens risikopolitik i tre porteføljer fordelt på Grundkraft samt områdetillæg i DK1 (Jylland/Fyn) og DK2 (Sjælland). For at afdække det fremtidige køb på spot af Grundkraft og områdetillæg i DK1 og DK2 indgår koncernen finansielle afdækningskontrakter (futures) på Nasdaq.

De underliggende risici i prissætningen af afdækningskontrakterne er identiske med de designerede risikomponenter, hvorfor koncernen har fastsat en sikringsrate på 1:1 for de tre sikringsforhold.

Det er koncernens politik, at den åbne position på systemkraft holdes inden for +/- 0,5 MW i de enkelte år, hvor EPAD maksimalt må have en value-at-risk på 500 t.EUR, opgjort på baggrund af en statistisk optionsmodel.

Udvikling af regnskabspraksis

Som beskrevet overfor styrer virksomheden sin prisrisiko på el i tre porteføljer. Ledelsen mener, at koncernens og moderselskabets risikostyring er i overensstemmelse med kravene til regnskabsmæssig sikring af ikke-finansielle komponenter i IFRS 9 *Finansielle instrumenter* (IFRS 9). Da IFRS 9 er en ny standard kan der være forskellige fortolkninger til hvorvidt system- og områdeprisen på det nordiske el-marked kvalificerer til regnskabsmæssig sikring af ikke-finansielle komponenter. Ledelsen følger løbende øvrige markedsdeltagere, herunder lovgivers, fortolkning eller anvendelse af de regnskabsmæssige sikringsregler under IFRS 9, hvilket kan medføre en tilpasning af koncernens og moderselskabets regnskabspraksis.

Variabelt forrentet gæld

Koncernen og moderselskabet optager finansiering i variabelt forrentet gæld og er derfor eksponeret for variabiliteten i fremtidige rentebetalinger. Denne risiko afdækkes i et vist omfang ved indgåelse af renteswaps, hvor renten omlægges fra variabel til fast. De underliggende risici i prissætningen af renteswapperne er identiske med de designerede risici.

Pengestrømssikring

Nedenstående tabel viser timingen af de nominelle værdier af koncernens sikringsinstrumenter:

Koncern og moder- selskab Elkontrakter	Nominal værdi	Udløb under		Udløb over 5
	MW	1 år MW	Udløb 1 - 5 år MW	år MW
2018	16,0	10,0	6,0	0,0
2017	24,4	14,4	10,0	0,0

Koncern Renteswaps	Nominal værdi	Udløb under		Udløb over 5
	DKK mio.	1 år DKK mio.	Udløb 1 - 5 år DKK mio.	år DKK mio.
2018	67	7	60	0
2017	75	7	68	0

Moder- selskab Renteswaps	Nominal værdi	Udløb under		Udløb over 5
	DKK mio.	1 år DKK mio.	Udløb 1 - 5 år DKK mio.	år DKK mio.
2018	28	4	24	0
2017	32	4	28	0

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

23 Regnskabsmæssig sikring (fortsat)

Indflydelsen på koncernens og moderselskabets balance fra afledte finansielle instrumenter designeret som sikringsinstrument i sikringsforhold er som følger:

Koncern og moderselskab	Elkontrakter	Nominel værdi	tkr.	tkr.	Regnskabspost i balancen
			Aktiv	Passiv	
2018		16,0 MW	16.132	0	Andre tilgodehavender
2017		24,4 MW	1.411	0	
Koncern Renteswaps					
2018		67 mio. kr.	0	6.247	Anden gæld
2017		75 mio. kr.	0	8.209	Anden gæld
Moder-selskab Renteswaps					
2018		28 mio. kr.	0	3.385	Anden gæld
2017		32 mio. kr.	0	4.265	Anden gæld

Reserven for pengestrømssikring på egenkapitalen udgør for koncernen positivt 7.710 t.kr. pr. 31. december 2018 (2017: negativt 5.303 t.kr.). For moderselskabet udgør reserven for pengestrømssikring på egenkapitalen positivt 9.943 t.kr. pr. 31. december 2018 (2017: negativt 2.227 t.kr.).

Nedenfor vises påvirkningen af reserven for pengestrømssikring for henholdsvis el kontrakter og renteswaps. (Forøgelse af egenkapital + / reduktion af egenkapital -):

Koncern og moderselskab	Elkontrakter	Reserve primo	Dagsværdi-	Overført til finansielle poster	Overført til vareforbrug	Skat	Reserve ultimo
			ændring indregnet i reserve				
2018		1.100	29.493	0	-14.771	-3.239	12.583
2017		-4.115	4.789	0	1.897	-1.471	1.100
Koncern Renteswaps							
2018		-6.403	-640	2.602	0	-432	-4.873
2017		-8.773	211	2.827	0	-668	-6.403
Moder-selskab Renteswaps							
2018		-3.327	-326	1.207	0	-194	-2.640
2017		-4.451	116	1.325	0	-317	-3.327

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

24 Kontraktlige forpligtelser, eventualposter og sikkerhedsstillelser

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
Kautionsforpligtelser og hensigtserklæringer	5.240	5.358	5.000	5.078
Afgivne garantier	592.251	353.141	335.205	103.316
Eventualforpligtelser i tilknytning til leasingkontrakter og lejemål	74.627	76.240	29.364	32.667
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed:				
Ejendomme stillet til sikkerhed for realkreditinstitutter	336.925	241.724	91.214	119.072
Skadesløsbreve og ejerpantebreve stillet til sikkerhed for pengeinstitutter m. fl.	3.617	7.494	3.617	7.494

Øvrige kontraktlige forpligtelser, eventualposter og sikkerhedsstillelser vedr. moderselskabet:

Sammen med den anden aktionær i det associerede selskab, Samtank A/S, har OK a.m.b.a. over for långivende banker tilkendegivet, om fornødent, at ville støtte selskabet finansielt.

OK amba har overfor EnergiData A/S tilkendegivet at ville støtte selskabet finansielt, hvis der skulle opstå behov for det.

OK a.m.b.a. kautionerer for tilknyttede selskabers bankengagementer, som pr. 31. december 2018 udgør 257 mio. kr.

OK a.m.b.a. indgår i sambeskatning med danske dattervirksomheder. Selskaberne hæfter ubegrænset og solidarisk for danske selskabsskatter og kildeskatter på udbytter, renter og royalties inden for sambeskatningskredsen. Koncernen som helhed hæfter ikke over for andre.

OK a.m.b.a. indestår for finansieringen af Danoil Exploration A/S' andel i udbygningen af Syd Arne-feltet.

OK a.m.b.a. stiller garanti for Danoil Exploration A/S' opfyldelse af samtlige forpligtelser overfor den danske stat og Nordsøfonden, samt for erstatningspligt for skader forvoldt ved olie- og gasaktiviteter, selvom skaderne sker ved hændelige uheld (objektivt ansvar). Hvis forpligtelsen påhviler Danoil Exploration A/S solidarisk med de øvrige konsortiedeltagere, er OK a.m.b.a.'s garanti dog begrænset til et beløb, der svarer til det dobbelte af Danoil Exploration A/S' andel af hver forpligtelse. Der er tegnet sædvanlig forsikring til imødegåelse af erstatningskrav.

OK har afgivet moderselskabsgaranti i tilknytning til datterselskabs indgåelse af kunde kontrakt på 1,7 mia. kr. Moderselskabsgarantien dækker i tilfælde af datterselskabets manglende opfyldelse af de kontraktlige forpligtelser og den ophører, når datterselskabets forpligtelser under henholdsvis leverings- og serviceaftalen ophører.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

24 Kontraktlige forpligtelser, eventualposter og sikkerhedsstillelser (fortsat)

I forbindelse med selskabets handel med el derivater på Nasdaq OMX er selskabet pligtig til at være medlem af Nasdaqs Default Fond for commodities. Der er en tabsfordelingsmekanisme mellem fondens medlemmer, som kan blive udløst i forbindelse med ekstreme markedsudsving. Hvis et medlem i den forbindelse ikke er i stand til at indfri deres forpligtelser hæfter de øvrige medlemmer via deres indskud i Default Fonden. Indskuddet er beregnet efter medlemmernes handelsomfang og selskabets forpligtelse er pt. begrænset til 2 mio. kr.

OK a.m.b.a. har stillet moderselskabsgaranti til OK Plus A/S og OK Plus Butiksdrift A/S overfor leverandøren til OK Plus butikker.

Hertil kommer kontraktlige forpligtelser, eventualposter og sikkerhedsstillelser for koncernen:

Koncernen har gennem Danoil Exploration A/S indgået aftaler med øvrige konsortiemedlemmer om efterforsknings- og vurderingsboringer, der i alt udgør mindre end 30 mio. kr.

Koncernen hæfter solidarisk med de øvrige konsortiemedlemmer for forpligtelser i henhold til til licenserne, hvor Danoil Exploration A/S er konsortiemedlem.

Koncernen er part i enkelte igangværende retssager. Det er ledelsens opfattelse, at udfaldet af disse retssager ikke vil påvirke koncernens finansielle stilling udover de forpligtelser, der er indregnet pr. 31. december 2018.

Koncernen har stillet garantier til svenske kunder vedrørende mellemværender med Kamstrup A/S' datterselskab i Sverige.

25 Nærtstående parter

OK a.m.b.a. har ingen nærtstående parter med bestemmende indflydelse.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for OK a.m.b.a. for 2018 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C-virksomheder (stor) og med tilvalg af de internationale regnskabsstandarder (IFRS som godkendt af EU) IAS 32, IFRS 9, IFRS 13 samt IFRS 7. IFRS standarderne vedrører indregning, måling samt præsentation og oplysninger om finansielle aktiver og forpligtelser.

Årsrapporten er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Der er sket tilpasninger, så logistikomkostninger og salgskomkostninger i resultatopgørelsen er slået sammen til én post.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hvert enkelt regnskabelement nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til gevinster, tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet OK a.m.b.a. samt datterselskaber, hvori OK a.m.b.a. direkte eller indirekte besidder mere end 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse. Selskaber, hvori koncernen besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede selskaber, jf. koncernoversigten.

Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede selskaber.

Kapitalandele i datterselskaber udlignes med den forholdsmæssige andel af datterselskabernes handelsværdi af nettoaktiver og forpligtelser på anskaffelsestidspunktet.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Nyerhvervede eller nystiftede selskaber er indregnet i koncernregnskabet fra anskaffelsestidspunktet.

Ved køb af selskaber anvendes overtagelsesmetoden, dog anvendes sammenlægnings-metoden ved koncerninterne overdragelser.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem anskaffelsesværdi og dagsværdi af overtagne identificerede aktiver og forpligtelser, inklusiv hensatte forpligtelser til omstrukturering, indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af den økonomiske levetid, dog maksimalt 20 år. Afskrivninger indgår i koncernens produktionsomkostninger.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af dattervirksomheder og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelssummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet inkl. ikke-afskrevet goodwill og forventede omkostninger til salg eller afvikling.

Minoritetsinteresser

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100 %. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes resultat og egenkapital reguleres årligt og opføres som særskilte poster under resultatdisponeringen og balancen.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen eller indregning i seneste årsregnskab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Ved indregning af udenlandske datterselskaber og associerede selskaber, der er selvstændige enheder, omregnes resultatopgørelserne til en gennemsnitlig valutakurs for måneden, og balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Kursdifferencer, opstået ved omregning af udenlandske datterselskabers egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte i egenkapitalen.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer, hvilket omfatter benzin og olie, el samt elektroniske fjernvarme- og elmålere m.v., indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang, og såfremt indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget. Nettoomsætningen måles ekskl. moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget.

Igangværende arbejder for fremmed regning ved opførelse af anlæg for forhandlere indregnes i nettoomsætningen i takt med, at anlægsarbejderne udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden).

Leveringsaftaler, der indgås med det formål at tilgodese selskabets fremtidige køb og salg af handelsvarer, og som forventes afregnet ved fysisk levering, indregnes i resultatopgørelsen i den periode, hvor leverancen fysisk har fundet sted.

Vareforbrug og produktionsomkostninger

Vareforbrug og produktionsomkostninger omfatter omkostninger, herunder afskrivninger og gager, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning. Handelsselskaberne indregner vareforbrug og de producerende selskaber produktionsomkostninger svarende til årets omsætning. Herunder indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer, løn og gager samt leje og afskrivninger på produktionsanlæg.

Under produktionsomkostninger indregnes tillige efterforsknings- og udviklingsomkostninger, der ikke opfylder kriterierne for aktivering, samt afskrivning på aktiverede udviklingsomkostninger.

Logistikomkostninger

I logistikomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt til oplagring og distribution af varer solgt i årets løb. Herunder indregnes omkostninger til chauffører og forsyningspersonale samt afskrivninger.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Salgsomkostninger

I salgsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt til salg af varer solgt i årets løb samt omkostninger til årets gennemførte marketingkampagner, udstillinger m.v. Herunder indregnes omkostninger til salgs-/marketingpersonale, reklame- og udstillingsomkostninger samt afskrivninger.

Administrationsomkostninger

I administrationsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt i året til ledelse og administration af koncernen, herunder omkostninger til det administrative personale, IT, kontorlokaler og kontoromkostninger samt afskrivninger.

Andre driftsindtægter og -omkostninger

Andre driftsindtægter og -omkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til selskabernes aktiviteter.

Resultat af kapitalandele i datterselskaber og associerede selskaber

I moderselskabets resultatopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af de enkelte datterselskabers resultat efter skat efter fuld eliminering af intern avance/internt tab.

I både moderselskabets og koncernens resultatopgørelser indregnes den forholdsmæssige andel af de associerede selskabers resultat efter skat efter eliminering af forholdsmæssig andel af intern avance/internt tab.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt tillæg og godtgørelser under acontoskatteordningen m.v.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Skat af årets resultat

OK er administrationsselskab for sambeskatningen og afregner som følge heraf alle betalinger af selskabsskat med skattemyndighederne.

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager selskaber med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra selskaber, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

Årets skat, der består af årets sambeskatningsbidrag og ændring i udskudt skat - herunder som følge af ændring i skattesats - indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte i egenkapitalen.

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Goodwill

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den vurderede økonomiske levetid.

Software

Erhvervet software måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Software afskrives lineært over den vurderede økonomiske levetid på maksimalt 5 år.

Udviklingsprojekter

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Kostprisen omfatter omkostninger, gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til selskabets udviklingsaktiviteter.

Aktiverede udviklingsomkostninger afskrives lineært efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør 3-5 år.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Olieefterforskning

Olieefterforskningsomkostninger vedrørende prøveboringer omkostningsføres løbende i resultatopgørelsen.

Olieefterforskningsomkostninger vedrørende kommercielle fund aktiveres som immaterielle anlægsaktiver fra det tidspunkt, hvor fundet er erklæret kommercielt.

Olieefterforskningsomkostninger afholdt før dette tidspunkt omkostningsføres i resultatopgørelsen.

Olieefterforskningsomkostninger måles til kostpris med fradrag af eventuelle nedskrivninger. Der afskrives ikke på olieefterforskningsomkostninger. Ved produktionsstart overføres efterforskningsomkostningerne under immaterielle anlægsaktiver til investeringer i olieudvinding under materielle anlægsaktiver.

Immaterielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdien, såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Der foretages årligt nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis grupper af aktiver.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og løn.

Vindmøller anskaffet i løbet af året indregnes under materielle anlægsaktiver, idet aktivet er anskaffet med henblik på at indgå i selskabets drift. Vindmøller der anskaffes med henblik på videresalg indregnes til salgspris og anskaffelsespris under henholdsvis omsætning og varekøb.

Leasingkontrakter vedrørende anlægsaktiver, hvor selskabet har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), måles ved første indregning i balancen til laveste værdi af dagsværdi og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingaftalens interne rentefod som diskonteringsfaktor eller virksomhedens alternative lånerente. Finansielt leasede aktiver behandles herefter som virksomhedens øvrige anlægsaktiver.

Som ovenfor nævnt aktiveres olieefterforskningsomkostninger vedrørende kommercielle fund som immaterielle anlægsaktiver fra det tidspunkt, hvor fundet er erklæret kommercielt. Ved produktionsstart overføres efterforskningsomkostningerne under immaterielle anlægsaktiver til investeringer i olieudvinding under materielle anlægsaktiver.

Omkostninger og investeringer til opbygning og etablering af det tekniske produktionsanlæg tillige med rente og kursreguleringer i etableringsperioden, aktiveres under regnskabsposten materielle anlægsaktiver, investering i olieudvinding.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Med undtagelse af investeringer i olieudvinding foretages alle afskrivninger lineært over den forventede brugstid baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	20 - 50 år
Tekniske anlæg og maskiner	5 - 25 år
Driftsmateriel og inventar	1 - 12 år

Afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen under henholdsvis vareforbrug og produktionsomkostninger samt logistik-, salgs- og administrationsomkostninger.

Investeringer i olieudvinding afskrives fra produktionsstart over den vurderede kommercielle levetid efter en unit-of-production (produktionsenheder) metode på basis af producerede og producerbare mængder.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdien, såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Der foretages årligt nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis grupper af aktiver.

Kapitalandele i datterselskaber og associerede selskaber

Kapitalandele i datterselskaber og associerede selskaber måles efter den indre værdis metode.

Kapitalandele i datterselskaber og associerede selskaber måles i balancen til den forholdsmæssige andel af selskabernes indre værdi opgjort efter moderselskabets regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab.

Datterselskaber og associerede selskaber med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse selskaber nedskrives med moderselskabets andel af den negative indre værdi, i det omfang det vurderes uerholdeligt. Såfremt den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser, i det omfang moderselskabet har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække datterselskabets underbalance.

Nettoopskrivning af kapitalandele i datterselskaber og associerede selskaber overføres under egenkapitalen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode, i det omfang den regnskabsmæssige værdi overstiger anskaffelsesværdien.

Andre værdipapirer

Værdipapirer, der omfatter pantebreve, der forventes beholdt til udløb, måles til amortiseret kostpris. Ved amortiseret kostpris for disse pantebreve forstås pantebrevenes resttilgodehavender optaget til en kurs, der beregnes som kursværdien (dagsprisen) ved anskaffelsen med et tidsmæssigt beregnet tillæg af forskellen mellem denne kurs og indfrielsekurs.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden. Er nettorealiseringsværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer, direkte løn og indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse. Låneomkostninger indregnes ikke.

Tilgodehavender og skyldige varemellemværender med andre olieselskaber (exchange) indgår under varebeholdninger.

Finansielle aktiver

Primære finansielle aktiver klassificeres ifølge IFRS 9 i kategorier af finansielle aktiver, der måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, dagsværdi med værdiregulering gennem egenkapitalen eller til amortiseret kost.

Koncernen klassificerer alle sine gældsinstrumenter, inklusiv tilgodehavender fra salg, som finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, såfremt begge af følgende betingelser er opfyldt:

- De finansielle aktiver besiddes i overensstemmelse med koncernens forretningsmodel, som har til formål at holde aktiverne med henblik på at modtage de aftalte kontraktuelle pengestrømme; og
- Kontraktvilkårene for de finansielle aktiver giver ret til at modtage pengestrømme på fastsatte datoer, som alene omfatter tilbagebetaling af hovedstol og renter på den udestående hovedstol.

Primære finansielle aktiver indenfor denne kategori måles til amortiseret kostpris ved brug af den effektive rentemetode, fratrukket eventuelle nedskrivninger.

Nedskrivninger af finansielle aktiver

Tilgodehavender med væsentlige finansielle komponenter

Nedskrivninger af finansielle aktiver med væsentlige finansielle komponenter, der måles til amortiseret kostpris foretages ud fra en individuel vurdering baseret på et forventet tab for de kommende 12 måneder fra balancedagen. Alternativt, hvis der er sket væsentlige ændringer i

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

modpartens kreditrisiko nedskrives til det forventede tab over det finansielle aktivs resterende løbetid.

Ved vurdering af hvorvidt der er sket en væsentlig forøgelse af kreditrisikoen af et finansielt aktiv siden første indregning indhentes understøttende dokumentation, der er offentligt tilgængeligt. Endvidere indgår både kvantitativ og kvalitativ information, bl.a. baseret på koncernens egen historiske registreringer, samt forecasts mv.

Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser

For tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser anvender koncernen en forenklet metode for nedskrivning, der kræver en løbende vurdering af det forventede tab over tilgodehavendets resterende løbetid.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles på indgåelsestidspunktet til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indregnes i andre tilgodehavender, realkreditinstitutter og anden gæld. Indregning af dagsværdireguleringer afhænger af, hvorvidt der anvendes regnskabsmæssig sikring eller ikke.

Værdireguleringer af afledte finansielle instrumenter, der ikke er designet til regnskabsmæssig sikring eller opfylder kravene herfor, indregnes i resultatopgørelsen.

Koncernen designerer afledte finansielle instrumenter til sikring af fremtidige højst sandsynlige pengestrømme herunder især til sikring af fremtidige rentebetalinger på lån samt køb af elektricitet (pengestrømssikring).

Ved indgåelse af et afledt finansielt instrument i sikringsøjemed dokumenterer koncernen den økonomiske sammenhæng mellem sikringsinstrument og den sikrede risiko, herunder hvorvidt ændringer i den sikrede risikos pengestrømme modsvares af ændringer i sikringsinstrumentets pengestrømme. Sikringsforhold indgås i overensstemmelse med koncernens vedtagne risikostyringsstrategi og -formål.

Den effektive del af dagsværdireguleringer af afledte finansielle instrumenter, der er designet til og opfylder betingelserne til pengestrømssikring, indregnes på en særskilt reserve i egenkapitalen. Værdireguleringer, der kan henføres til ineffektivitet, indregnes i resultatopgørelsen.

Akkumulerede værdireguleringer indregnet i egenkapitalen reklassificeres til resultatopgørelsen, når den sikrede transaktion gennemføres eller sikringsforholdet ophører som følge af ændringer i risikostyringsstrategien.

Modregning af finansielle instrumenter

Finansielle aktiver og forpligtelser modregnes og præsenteres som et nettobeløb i balancen, når der foreligger en juridisk ret til at modregne og det samtidig enten er hensigten at foretage nettoafregning eller realisere det finansielle aktiv og den finansielle forpligtelse samtidig.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser afhængig af nettoværdien af salgssummen med fradrag af acontofaktureringer og forudbetalinger.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de afholdes.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Værdipapirer

Værdipapirer og kapitalandele måles til dagsværdi på balancedagen eller amortiseret kostpris, såfremt dagsværdi ikke kan opgøres pålideligt.

Egenkapital

Andelskapital

Udtræder en andelshaver efter lovligt varsel, har selskabet ret og pligt til at udbetale andelshaverens indestående på andelskontoen, dog kun i det omfang beløbet er i behold i selskabet efter det på det ordinære repræsentantskabsmøde godkendte regnskab for det år, til hvis udløb udtrædelsen sker og kun i det omfang udbetalingen godkendes af repræsentantskabet.

Egne kapitalandele

Anskaffelses- og afståelsessummer samt udbytte for egne kapitalandele indregnes på overført resultat under egenkapitalen. Gevinster og tab ved salg indregnes således ikke i resultatopgørelsen. Kapitalnedsættelser ved annullering af egne kapitalandele reducerer andels-/selskabskapitalen med et beløb svarende til kapitalandelenes nominelle værdi.

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdi omfatter nettoopskrivning af kapitalandele i datter- og associerede virksomheder i forhold til kostpris.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Reserven kan elimineres ved underskud, realisation af kapitalandele eller ændring i regnskabsmæssige skøn.

Reserven kan ikke indregnes med et negativt beløb.

Forrentning af andelskapital og udbytte

Foreslået forrentning af andelskapital og udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på OK's repræsentantskabsmøde (deklareringstidspunktet). Forrentning af andelskapital og udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Selskabsskat og udskudt skat

Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen under mellemværender med tilknyttede virksomheder.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed og jurisdiktion.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Andre hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter tab på kontrakter, oprydnings- og garantiforpligtelser m.v.

Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et forbrug af selskabets økonomiske ressourcer.

Gældsforpligtelser

Gæld til realkreditinstitutter og kreditinstitutter indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Under finansielle forpligtelser indregnes tillige den kapitaliserede restleasingforpligtelse på finansielle leasingforpligtelser.

Andre gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører, tilknyttede og associerede selskaber samt anden gæld, måles til nettorealiseringsværdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens og moderselskabets pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider samt koncernens og moderselskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Likviditetsvirkningen af køb og salg af selskaber vises separat under pengestrømme fra investeringsaktivitet. I pengestrømsopgørelsen indregnes pengestrømme vedrørende købte selskaber fra anskaffelsestidspunktet, og pengestrømme vedrørende solgte selskaber indregnes frem til salgstidspunktet.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som koncernens og moderselskabets andel af resultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt selskabsskat.

Pengestrøm til investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af selskaber og aktiviteter samt køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af koncernens og moderselskabets andelskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld samt betaling af forrentning til andelshaverne.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger samt kortfristede værdipapirer, og som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger og hvorpå, der kun er ubetydelige risici for værdiændringer.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

26 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Segmentoplysninger

Der gives oplysninger på koncernens aktivitetsområder, der består af følgende områder:

- Brændstof og energi
- Energi- og vandmåling
- Olieeftersforskning og -udvinding
- Energistyring og -besparelse

Segmentoplysningerne følger koncernens regnskabspraksis, risici og interne økonomistyring.

Anlægsaktiver i segmentet omfatter de anlægsaktiver, som anvendes direkte i segmentets drift, herunder immaterielle anlægsaktiver, materielle anlægsaktiver og kapitalandele i associerede selskaber.

Omsætningsaktiver i segmentet omfatter de omsætningsaktiver, som anvendes direkte i segmentets drift, herunder varebeholdninger, tilgodehavender fra salg, andre tilgodehavender, periodeafgrænsningsposter samt likvide beholdninger. Segmentforpligtelser omfatter forpligtelser, der er afledt af segmentets drift, herunder leverandører af varer og tjenesteydelser samt anden gæld.

Nøgletal

De i hoved- og nøgletalsoversigten anførte nøgletal er beregnet således:

Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Gennemsnitlige operative aktiver}}$
Operative aktiver	Operative aktiver er aktiver i alt fratrukket likvide beholdninger, andre rentebærende aktiver (inkl. aktier) samt kapitalandele i associerede selskaber.
Bruttomargin	$\frac{\text{Bruttoresultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Likviditetsgrad	$\frac{\text{Omsætningsaktiver}}{\text{Kortfristet gæld}}$
Egenkapitalandel	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Passiver i alt, ultimo}}$
Egenkapitalforrentning	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$